GLAS SVOBODE
SLOVENSKI TEDNIK
Za Koristi Delavskega Ljudstva.

Glas Svobode.

GLASILO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI.

GLAS SVOBODE
SLOVENIC WEEKLY
Devoted To The Interests Of The Laboring Classes.

"OD BOJA DO ZMAGE"! — "KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"!

Štev. 48. Chicago, Ill., 29. novembra 1907. Leto VI.

Zahvalni dan.

Mi se vže naprej zahvaljujemo vsem tistim, kateri nam naročnino redno plačujejo, tudi pa onim, kateri bodo dne 1. decembra t. l. zaostalo naročnino plačali, da nam pomagajo preko sedanje finančne krize. Dober delavski list je vedno v finančni zadregi, ko nismo kapitalisti, ako se pa naročnina redno ne plača, potem je dvojna kriza. Stavec, tisk, papir, ekspedicija, poštnina, urednik in upravništvo. N. pr. tisk stane tedensko $27.60; pomožni stavec $10; urednik $15; upravništvo $12; poštnina in druge male potrebščine $10. — Skupaj tedensko $74.60.

Vse mora redno plačano biti, a kje vzeti če ni kapitala? Zatorej še enkrat: Zahvala tistim, ko se bodo svoji dolžnosti odzvali.

V Chicagi, 29. nov. 1907.
665 Blue Island Ave.

OPOMIN.

Še enkrat se obračamo na vsa cena c. društva, ki nam dolgujejo na tiskovinah, in katerim smo tudi pismene opomine poslali, da nam dolgovano svoto nemudoma poravnajo, kajti nas tudi drugi silijo do plačila naših dolgov. Hitro storjeno, dvakrat storjeno. Ne pozabite, da Glas Svobode je v slabih premoženskih razmerah, in da točen odziv na ta opomin bo dobrodošel v gmotnem položaju.

S pozdravom
Upravništvo.

AMERIŠKA POLITIKA.

Ameriški politikarji si že sedaj glave belijo, kedo bo prihodnji predsednik Zdr. držav. Znano je, da sedajni predsednik Theodore Roosevelt indirektno že sedaj na to deluje, da zopet sam na stol skoči in če njemu spodleti, potem pa naj pride Taft na vrsto. Seveda Roosevelt ima smolo, kajti ustava Zdr. dr. zahteva, da vlada ljudstvo in ne posamezna oseba — kralj ali cesar.

Tudi Bryan ne miruje, dela in agitira. Taft potuje in na se obrača, a Wilko R. Hearst pa maže po svojih listih, rekoč: Oni so to in to, a jaz sem delavski prijatelj.

Stvar je zanimanja vredna, posebno ko vidimo v raznih dnevnikih kako ne samo navadno ljudstvo ampak celo zvezni sodniki in svetovno znani odvetniki in politikarji napadajo umazano politiko izza zadnjih predsedniških volitev. Stališče, katerega je takrat vzel sedajni predsednik, so republikanci aplaudirali, a sedaj se je pa prišlo na sled korupciji cele republikanske stranke. Zadeva Roosevelt in Harriman je zelo dovtipna in vse kritike vredna. In zakaj ne? Luč republikanske stranke se je pokazala v svoji nagoti in radi tega se toliko piše po raznih dnevnikih. Nekateri teh časnikov zagovarjajo svojo republikansko stranko in blatijo, kako napačno in koruptno stališče zavzema republikanska stranka.

Seve republikanska, kakor tudi demokratska stranka poprijeli se bosti vsih sredstev, kadar pride do volitev a naposled pa — ni čuda — če si v roki sežeti.

Delavec bode seveda odločil v prihodnjem boju in upati je, da bije odločilen boj za se in sodrugov korist, ne pa postavi zopet take ljudi na čelo vlade, ki ga zavratno prodajo delodajalcem.

Socijalna stranka je delavska stranka in delavec pridi na stol Zdr. držav.

Razgled po svetu.

AVSTRIJA.

Budapest, nov. 27. — Grof Andrassy, ogrski minister notranjih zadev, je zmagal s svojim predlogom glede po deželi potujočih ciganov. Njegov predlog zahteva, da vse take ciganske družine žive in stanujejo v določenih distriktih. Stem se upa, je storjen konec mnogim ropom in hudodelstvom.

Dunaj, nov. 27. Poroča se, da je ministerski predsednik baron Beck direktno privolil vstop krščanskih socialistov v zbornico, zajedno pa se je izjavil, da ako bi se skušalo stvar preprečiti, da bi na vsak način državni zbor razpustil. — Radovedni smo, ako bi pl. Beck zavzemal isto stališče v slučaju, da bi socijalni demokrati želeli prisostvovati zborovanju.

NEMČIJA.

Berolinska policija je prišla na sled neki zaroti in aretirala 29 tam stanujočih ruskih delavcev, katere je na to iz dežele izgnala.

Würzburski škof je Dr. Tadeja Engert, katoliškega duhovna v Ochsenfurtu, Bavarsko, na podlagi encikline papeža Pija iz cerkve izobčil. Dr. Engert je namreč kritiziral sv. pismo in ker tega ni hotel na škofovo zahtevanje preklicati, se ga je izobčilo.

Letošnji deficit v državni blagajni presega 100 miljonov mark in skupni dolg nemške države presega 4003,5 miljonov mark, in vkljub temu se še cesar jezi nad socijalisti, ker ne privolijo za nadaljno nabavo bojnih ladij, topov intd. Seveda Vilko nič pri tem ne trpi, a ljudstvo pa le mora plačevati državni dolg.

Izdelovanje raznih predmetov v preveliki meri je vzrok slabih delavskih položajev na Nemškem. Vse se boji, da se kriza ne razširi po celi državi. Veliko tobačnih in lesnih trgovcev je bankrotiralo in kar se je najbolj bati, je možni polom bank. Če se to zgodi potem splošna kriza na Nemškem in sosednjih državah ne izostane.

Tudi na Angleškem se tega boje, pač pa kakor iz zanesljivih virov posnemamo, do nikakoršne skrajnosti ne pride, kajti kriza je že sedaj dobro potlačena, potem bodisi tu ali v inozemstvu.

ITALIJA.

V rimskem senatu se je zopet prišlo na sled poneverjanju denarja in javnih dokumentov. Minister Nunzio Nasi se ima zagovarjati, v obče pa se je balo, da jo ne bi Nasi iz države pokuril.

PORTUGALSKO.

Iz Lizabona se poroča: Portugalska dinastija je ob grobu propada. Revolucija, kakor vse kaže, je neizogibna in prišlo je celo do spopada med vojaštvom in vstaši. Veliko mož na obeh straneh je bilo pobitih, par polkov vojaštva, katerih lojalnost je dvomljiva, se je na povelje kralja Karola razoborožilo. Kraljev aidl de camp polkovnik Tasta je resigniral in pustil kralja takorekoč v kaši. Na portugalski flotili se pojavlja upor in pričakovati je, da v kratkem času pride do spopada med uporniki in lojalisti.

Senor Lima, izdajatelj "Vanguardia" v Lizabonu, kateri je moral radi državnega pritiska na Francoskem zavetišča iskati, se je izjavil: "Ako se kralj Karol ne odpove prestolu, pride do skrajne revolucije. Ljudstvo zahteva republiko in upati je, da pred novim letom bode ljudstvo vladalo državo, ne pa pohotni Karol s svojim administrativnim diktatorstvom. Tudi obča kriza po celej deželi se prikažuje. Ljudstvo je tirano do skrajnosti in edina rešitev je revolucija."

Pred tiskom došla poročila javljajo, da je kralj vjet in vojaški zod razglašen.

RUSIJA.

Rusija je v pravem pomenu besede gnezdo lopovstva in grozovitosti.

V Kamyšinu in Tsaritsinu ob Volgu se je okoli 40 za možitev zrelih deklet na javni dražbi prodalo. Cena nekaterim krasoticam skočila je od 75 do 275 dolarjev. — Ali ni v Rusiji nobenega Abrahama Lincolna?

V pondeljek pričela se je obravnava proti 198 upornim vojakom in mornarjem. Nekaj, kakor se poroča, je bilo že obsojenih, vendar pa nič definitivnega se ne da izvedeti o kakovosti obravnave in obsodbe.

MACEDONIJA.

Po naročilu angležke vlade nje zastopnik resno opozarja bolgarsko vlado na naraščajoče vstaške ceste v Macedoniji in jo poziva naj napne ves svoj vpliv proti vstašem.

V hipotekarni banki v Belgradu je bilo pred 14 dnevi vkradenih okoli 500 obligacij po 500 dinarjev — 100,000 dinarjev celotne vrednosti.

IZRODEK NIZKOTNE ZAVISTI.

G. Aleksander Toman, urednik lista "Jugoslovenski Gospodar", je svoječasno g. Frana Gram v Chicagu, zemljiškega posredovalca za Missouri v svoji fliki obrekoval in poštenje kradel, češ da g. Gram kupovalce z neresničnimi pojasnili goljufa, da zemlje, knjižni prepisi in zabeležbe so neresnične itd. Tako ga je napadal v vsaki izdaji lista in ko le ni hotel prenehati, se je Gram obrnil na sodišče in zahteval preklic podlih laži. Prišlo je do obravnave in ker g. Toman ni imel stvarnih dokazov, ki bi podpirali njegovo trditev, v listu je bil poražen. Sodnik mu je svetoval, da naj prekliče, kar je pisal o g. Granu in prestavil rok za izrek obsodbe na 20 t. m. Tega g. Toman ni hotel storiti, dasi je prej g. sodnika obljubil in vzlic temu, da je vedel, da je pisal laž in da ga neizogibna kazen čaka Sodnik ga je kaznil z globa $500 in poravnavo sodnijskih stroškov, ker pa g. Toman denarja imel ni, vtaknili so ga pod ključ in drugi dan odvedli v prisilno delavnico.

Črna zavist privedla je g. Tomana do tega in kdor ga pozna, kakor ga mi poznamo, bo nam pritrdil, da z vrčem se hodi k vodi dokler se ne razbije, ali pa: kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade. Vzlic temu vsemu izrekamo naše sačutje in to tem bolj, ker kakor se sliši g. Tomana še nekaj občutljivejšega čaka.

S vpitjem: "Mi smo pa **hajduci** se malo doseže."

Naši potujoči zastopniki.

Sodrug Fr. Budna se sedaj nahaja v državi Wyoming in sodrug P. M. Geschell v državi Michigan. Ista sta pooblaščena nabirati naročnino in oglase za "Glas Svobode" in drugo. Rojakom-somišljenikom jih najtopleje priporoča.

Upravništvo "Gl. Svobode".

Ameriške vesti.

Zahvalni dan.

V četertek, 28. novembra t. l. bo državni praznik "zahvalni dan". Za kake dobrote se hočemo nebeškemu očetu zahvaliti? Ali morebiti za to, da so bogatini bogatejši, siromaki pa revnejši? Ali pa za to, da so finančni vampirji in veliki industrijelni klativitezi ljudstvu krizo in gorje povzročili? Ali za to, da so v teku 10 let — razun krompirja — vsa živilja v ceni neznansko poskočila, a plače pa znižale? Ne, mi se nimamo za ničesar zahvaliti!

Državna pomoč za delavce?

Kaj pa še! To je socijalizem! Vse drugi veter veje, ako se gre kapitalu na pomoč priskočiti. Državni tajnik Cortellyou je z odobrenjem predsednika izdajo $50,-000,000 Panama prekopnih zadolžnice, napovedal. Državna zakladnica, ba obrestovalne zadolžnice, eno leto tekajoče v znesku (ako bo potreba?) $100,000,000 izdala. To je izrodek nočnega posvetovanja v beli hiši v Washingtonu.

Japonci in Brazilija.

Japonska vlada se z brazilsko pogaja, zaradi naseljevanja Japoncev v Braziliji. Japonska se zavezuje vsako leto 5000 Japoncev v Brazilijo naseliti. Prevoz naseljnikov baje italijanska družba "Navigatione Generale Italiana" prevzame; v to svrho vpelje priklop k sedanji črti Genova — Rio, črto Yokohama — Genova. Japonska vlada bo primern donesek plačevala.

Kapkolonija.

Postavodajalstvo v Kapkoloniji (Afrika) je sklenilo, da posestnikom bakrenih rudnikov in diamantov, 10odstotni davek naloži, kakor hitro letni dohodek 50,000 šterlinov, 1 šterlin — 24 kron, — doseže.

$4,000,000 za Chicago

je na potu iz New Yorka. Pomožni blagajnik Boldenberg je izjavil, da od teh prideta dva miljona dolarjev za First National banko in druga dva za Illinois Trust in Savingsbanks. To po mnenju izkušenih bankirjev bode solviralo kočljivo denarno vprašanje.

Poročila kažejo, da so banke po deželi pripravljene izplačevati v denarju in da redno poslovanje se prične v par dneh.

Brez dela, ustrelil sebe in ženo.

John S. Buckingham iz Philadelphije je ustrelil sebe in svojo boljšo polovico radi tega, ker ni mogel po jednem letu trudapolnem štuliranju knjigovodstva primerne službe dobiti. Obup privedel je mladega moža, da je storil umor in samomor.

V chicaški prisilni delavnici

Bridewell, kakor kaže mesečno poročilo za mesec oktober, je samo 1088 moških in ženskih jetnikov, to je 30 odstotkov več kot pa za mesec oktober leta 1906 in 1905. — V Chicagi napredujemo — z zločini!

A. F. of L.

Delegati American Federation Labor za konvencijo v Norfolk, Va., so se razšli. Izvzemši Samuel Gompersa, so bili vsi stari uradniki zopet znova izvoljeni.

Pri konvenciji se je tudi enoglasno sprejelo, da se za slučaj nominacije sedanjega vojnega tajnika William H. Taft republikanskim kandidatom za predsedništvo z vsemi močmi bojkotira.

Vzrok temu je vsakemu zavednemu delavcu znan.

Pobožni John Rockefeller.

Govori se, da pobožni hinavec John Rockefeller je $100,000,000 v svojih blagajnah nakopičil in s tem krizo povzročil. To je čisto vrjetno. Vsej mizeriji je krivo pomankanja denarja, a denar se ja ni pogreznil in nekje mora biti. Aha! Mi delavci ga imamo v blagajnah, ali prst čez usta — pst!!

Slepar in tat 25,000,000 dolarjev.

V Chicagi se sedaj proti bivšemu bančnem predsedniku Walsh, porotna obravnava vrši. Ta porotna obravnava je vže ta tretja. Pri prvotnih dveh se porotniki zediniti niso mogli, in ako se sedaj tudi ne zedinijo, bode Walsh oproščen.

Walsh je obdolžen, da je v teku desetih let razne podružne banke in glavno banko "Chicago National Bank", kteri predsednik je on, Walsh, bil, — za svotico $25,-000,000 ogoljufal in vkradel.

Vse dotične knjige in sleparstva je na nečuveno pretkan način vodil, da se mu ni poprej na sled prišlo, dokler ni bila banka prazna.

Ogoljufani.

Standard poslovno zastopništvo (Employment Agency), 36 W. Madison Str., Chicago, pokazalo je pravo luč, kako se delavec slepari. Pred par dnevi poslalo je to zastopništvo 400 delavcev v Pleasant Prairie, Wis., s obljubo, Vsak delavec moral je plačati $10 za vožni listek in trud zastopništva, ko pa tam dospe, izvejo, da dotična smodnišnica, kjer jim je agent obljubil delo, ne ve o celi zadevi popolnoma nič in da ne potrebuje za sedaj nobenih delavcev.

Presenečeni delavci, posebno pa oni, ki niso imeli centa v žepu, so uvideli, da so preslepljeni in kaj si čejo, iskali so dela, a dobiti ga ni bilo mogoče. Tako je preteklo par dni, dela niti jela ni bilo. Ondotno ljudstvo se je usmililo ubogih dela iskajočih mož, a ker je pa naselbina majhna, niso mogli pri najboljši volji toliko ljudi hraniti. Občinstvo se je obrnilo na chicaško oblast, katera je storila v to svrho potrebne korake.

Frank K. Anderson, agent, je pod ključem in v preiskavi.

Rojake-delavce opozarjamo, da kadar se hočejo preseliti ali iščejo dela, naj prej pišejo na kako zanesljivo osebo in se prepričajo o ondotnih razmerah.

Izpred sodišča.

Obravnava Stefana Adams, radi umora Ferdinanda Tyler še ni končana. Porotniki se niso mogli zjedinliti, osem jih je namreč glasovalo za oprostitev, štirje pa so glasovali za obsodbo na smrt.

Adamsov zastopnik Clarence D. Darrow upa, da njegov klijent pride prost.

Danes se je tudi pričela obravnava proti George A. Pettibonu zaradi umora bivšega governatorja Steinenberga. Njegov zastopnik Darrow zagrabil bo prosekutorje z vso eneržijo in skušal postaviti Pettibona na proste noge.

Harry K. Thaw,

pittsburški miljonar in morilec architekta White, sedaj čakajoč druge obravnave je izčrtan iz pittsburške "plave" knjige in vpisan (?) v knjigo "Sing-Sing".

Tem potom Vas opozarjamo, da s prihodnjo številko nadaljujemo s povestjo "Na devinski skali".

Uredništvo.

Mož beseda.

Obe sta jokali mati in hči. In kako bi tudi ne? Oče, njiju rednik je šel v vojno v Hercegovino, kamor so ga klicali, njega in druge rezerviste. Ali se vrne kdaj? Bogve. Mati je bila bolehna, hči pa šele 9 let stara. Sami ostaneta, brez tolažbe, brez pomoči. Vojna je pač strašno zlo!

Bolestna, srce pretresujoča ločitev! Oče sam ni mogel prikriti solza. Saj je vedel, kako bode doma po slovesu. "Bog vaju obvaruj!" Poljubil je še ženo in hčerko in — odšel.

Ko se je odpeljal z vlakom, so mu še vedno zvenele po ušesih ženine žalostne besede: "Bog s teboj! Spomni se naju, molile bodeve zate. Vrni se kmalu!"

V vlaku, v katerem so se odpeljali rezervisti, so bili vsi žalostni. Neštete solze so jih spremljale na pot. Marsikateri izmed njih ne bo več videl domovine.

•

Infanterist Fran Mohorič, o katerem smo zdaj pripovedovali, je dospel v Trebinje k polku. Tukaj je našel mladega Vidmarja, sosedovega sina iz domače občine. Dobra znanca sta bila, saj sta še lani skupaj sekala v gozdu. Zdaj sta se sešla. In če sta sedela o prostem času skupaj, sta se pogovarjala najrajši o dragih v domovini. Bila sta neločljiva prijatelja.

Žal, da je bilo teh uric kmalu konec. Začeli so se boji, treba se je bilo krvavo vojskovati.

Naša znanca sta se bojevala skupaj. Nekoč je Mohorič bolestno zastokal, puška mu je padla iz rok. Prijel se je z obema rokama in omahnil.

Vidmar se je nagnil k njemu.

"Prijatelj!" je zastokal Mohorič, "težko sem ranjen. Ne vstanem. Nikdar več ne bom videl svojcev. V tem zadnjem trenutku te prosim le eno: če se srečno povrneš v domovino, pozdravi mi ženo in hčerko. Če moreš, jima pomagaj..."

Ranjenec je mogel le še tiho nadaljevati:

"Vidmar, ali mi to obljubiš?"

"Da, obljubim, prisegam," je odgovoril Vidmar.

Zadnjič je stisnil Mohorič roko Vidmarju in kmalu nato izdihnil.

Takrat se je pa tudi njegova

•

uboga žena borila s smrtjo. Marička, tako je bilo hčerki ime, pa je jokala poleg bornega ležišča. Stara soseda Vončina, ki je stregla bolnici, je tudi jokala v sobici.

"Ubogo dete," je izpregovorila umirajoča mati, "kdo se te bo usmilil? Oče je v vojni, morebiti je že mrtev. In zdaj te moram zapustiti tudi jaz!"

"Nikar ne tožite tako bridko," je tolažila starka Vončina. "Sestrična Hribernica jo vzame k sebi, dokler ne bo očeta nazaj. Tam se bo Marički dobro godilo."

"Bogve, ali se vrne oče? Slutim, da ga ne bo več nazaj!"

"O verjemite, da pride," jo je tolažila starka. "Zaupajte v Boga, on je dober! Če hočete pokličem Hribernico, da se zmenite!"

Čez nekaj časa je bila Hribernica pri bolnici in ji je obljubila, da hoče vzeti Maričko k sebi.

Še tisto noč je zatisnila bolna žena trudne oči.

Marička je bridko jokala, ko so pokopali mater. Ali je slutila uboga deklica, da ji bo še hudo?

In res ji je bilo hudo pri novi materi. Večkrat jo je tepla in zmerjala, namestu da bi ji dala jesti — posebno potem, ko je izvedela, da je Marički oče umrl v Hercegovini.

Edina sreča zapuščene sirote je bila stara Vončička. Prihranila si je bila mnogokrat zadnji grižljej in ga dala Marički; kadar je le mogla, je storila otroku dobro.

Tako sta minuli dve dolgi leti. Marička ni bila skoro več podobna nekdajni Marički, tako suha je že bila. Stari Vončinki se je smilila v srce, hotela jo je vzeti k sebi, toda Hribernica je ni pustila.

"In vendar ti bom pomagala!" je obljubila starka.

Bilo je proti večeru, ko je prišla Vončinka obiskat Maričko. "Marička, ali hočeš strani? Vzamem te seboj, toda ne povej nikomur tega!"

Marička je bila vesela. Drugi dan je šla v tujino z dobro starko, ki je deklici na ljubo zapustila dragi domači kraj. — —

Tisti večer je Hribernica zastonj iskala Maričke. Izvedelo se je, da je šla Vončinka ž njo, toda kam sta šle, to ni bilo nikomur znano.

Kmalu potem je prišel mladi Vidmar iz vojne domov. Vprašal je očeta: "Prosim, povejte, kako je Mohoričevi ženi in hčerki?"

"Ali ne veš, da je mati že umrla, hčerka je bila pri Hibernici, saj si lahko misliš, kako ji je bilo tam, zbežala je zato sirota."

"In kam?"

"To ne ve nihče. Samo to vemo, da je šla z Vončinko. Od obeh ni sledu več."

"In vendar jo morem dobiti. Umirajočemu Mohoriču sem obljubil, da ji bom pomagal ter zanjo skrbel." In sin je pripovedoval očetu povest o Mohoričevi smrti.

Kakor že večkrat, tako je mladi Vidmar tudi nekega lepega jesenskega dne šel na grob pokojne Mohoričeve žene. Ko se je bližal grobu, zapazi pri njem mlado dekle, vitke postave. Vstavil se je. Kdo je neki ta deklica, ki moli ob grobu Mohoričeve žene? Kaj ko bi bila njena hči?

Čakal je, da bi ne motil deklične molitve. Zdaj si je obrisala deklica solzne oči in se ozrla. Ugledala je mladega moža in se prestrašila. Takrat pa se ji je ta že približal.

"Oprostite, tudi jaz sem prišel obiskat ta grob," jo je uljudno nagovoril tujec in se odkril. "Ali počiva v tem grobu oseba, ki je bila vašemu srcu draga?"

Dekle je odgovorilo tiho: "Da, tukaj so pokopani moja mati".

"Mili Bog, vi ste Maričkа?"

"Da, to je moje ime. Ali kdo ste vi?"

"Že dolgo, že več let vas iščem. Vaš oče mi je naročil, da vam prinesem njegov zadnji pozdrav. Stal sem poleg njega, ko ga je zadela krogla."

"Povejte mi, kaj več o očetu," je prosila deklica.

"Vse, kar vem, vam bom povedal, toda prej se vam moram predstaviti: jaz sem Vidmar, vašega starega soseda sin, saj se me še spominjate iz otroške dobe? In sedaj vas vprašam: kje pa stanujete vi?"

"Prišle sva s staro materjo semkaj obiskat materin grob."

"S staro materjo? Te se pa ne spominjam več."

"O, saj jo poznate! Vončinko imenujem vedno staro mater, ker mi je toliko dobrega storila in sva vedno skupaj. — Glejte, tam gre proti nama!"

Vidmar je zdaj pozdravil staro ženo, ki se je vračala počasi od groba svojega rajnega moža in je povabil njo in Maričko na dom k očetu.

To se je začudil stari Vidmar, ko je prišel sin z dvema gostoma v hišo. Mladi je pripovedoval o Mohoriču in o grozni vojski, Marička pa je pazno poslušala.

Nekaj tednov potem pa je povedal mladi Vidmar očetu, da hoče vzeti Maričko za ženo. "Saj veste, oče, da sem obljubil umirajočemu sosedu, da bom skrbel zanjo."

Starec je dovolil in je blagoslovil sina in nevesto.

O pustu je bilo ženitovanje in "stara mati" je morala odslej tudi ostati pri mladih Vidmarjevih.

Zakon je bil srečen, kajti očetov blagoslov je spremljal zakonska. Tako je bil Vidmar "mož-beseda".

Vsak slovenski delavec mora čitati "Glas Svobode"! Sodrugi, širite ga!

Loterijsko sleparstvo.

Šele sedaj, po dvejsetih letih, je tajna policija sleparski družbi, ktera je ljudstvo celih 20 let sleparila in za neštete milijone ogoljufala, na sled prišla, in štiri glavne voditelje zaprla.

Stvar je sledeča:

Dne 13. t. m. je tajna policija zasledila naj večje sleparstvo te dežele namreč s takozvano loterijo.

Kar se je do sedaj dognalo, je še malenkostno v celoti, a vender so štirji voditelji, in to, ljudje iz "višjih" slojev, pod ključom in dalnih 200 aretaciji, ako ne več, se bodo še zvršile. Toliko je gotovo, da bodo reči na dan prišle, da se bodo lasje ježili. Ta "kšeft" je tem "visokim" lopovom milijone donašal in so "ljudje", kteri so se v "najodličnejših" krogih prosto vrteli.

V letu 1885 se je v Chicagi družba vstanovila pod pompoznem naslovom "Old Reliable Guarantee & Trust Co.", in je v vseh združenih državah svoj "kšeft" izvrševala. Jako fino in razkošno opremljene urade je imela — se ve tudi v bančni ulici — 225 Dearborn str., 171 Washington str. in 12 Sherman str. Imelo je društvo svojo obširno tiskarno pod naslovom: Marin H. Fountain Printing Co., Randolph str. Vse to dokazuje, da ni na drobno, temveč na debelo slaparila.

Tajni policaji so bili vže del časa na sledu, da ta "odlična drhal" nerazumno ljudstvo izrablja, torej so 13. t. m. zvečer vse štiri "urede" pozaprli in vodje na hlad posadili, namreč tiste, ktere so ravno zasačiti mogli. Med drugimi je F. H. Jones, kteri se je tudi, ako je bilo potreba, D. Kissam imenoval; le-ta je imel v "Great Northern Hotel" obširno in razkošno stanovanje. On je bil "duša" podjetja in tudi posredovalec odjemalcev iz najvišjih krogev." In je pri tem "kšeftu" zelo obogatil.

John Miner, od tvrdke "Miner Co." prekupec zemljišč, je bil aretovan kot deležnik sleparjev.

Dalje, so bili zaporni ukazi izdani, zoper: gospodično Cora Green, "tajni tajnici" Jones in knjigovodji, Walther Schimky. Obedva je državni komisar ob polnoči zaslišal.

George Geisler je bil v St. Louis, kot ondotni generalni agent aretovan in veliko število loterijskih znamk zapljenjenih. Ravno tisto se je pripetilo: Frank Falter v Fort Wayne, Charles & Royal Hammer v Indianapolis in John Markland v McKeesport, Pa.

Kakor smo omenili, namerava tajna policija še daljnih 200 aretacij v raznih mestih dežele.

Policija hoče tudi dognati, v koliki zvezi so razna "Express Companije" zapopadena, ktera so denar in srečke sleparske družbe, vedoma razpošiljale, akoravno zvezni zakon to prepoveduje.

Miner je bil pod $2000 in gspč. Green pod $500 varščine na prosto spuščena.

Kaki obseg je to sleparstvo imelo, je razvidno iz tega, ko so lumpje vsaki mesec do 150,000 srečk razposlali in sicer po $1.50 komad.

General agentje so po 20, podagentje pa po 10 odstotkov provizije imeli.

Družba je imela toliko premoženje, da je poteklo leto 2,000,000 na borzi zgubila, a se njenim "podjetju" ni nič poznalo. — Kaka pobožna Kranjica bi pač rekla: "Naj bo bogu na čast."

Na znanje!

Brat Valentin Potisek iz La Salle, Ill., naznanja, da je vsim delegatjem 3. konvencije S. N. P. J. slike razposlal, in da naj se vsak na dotični pošti ali ekspresni postaji pobrigne, ako mu nebi bila slika dostavljena.

BOLNIKI!

OBRNITE ŠE NA NAS, KER NIKDO DRUGI VAM NEMORE POMAGATI, KAKOR SAMO NAŠI ZDRAVNIKI IN "OROSI ZDRAVILA".

??

Ali trpite na kostobolju?
Imate morda Reumatizem?
Ste morda zjutraj trudni?
Ali ste nezmožni?
Vam postanejo roke, ali noge **katerikrat** mrzle?
Vam tolče srce pravilno?
Imate morda srčno napako?
Je Vaša koža suha ali svetla?
Imate morda madeže na **koži?**
Vas bolijo členki?
Spite mirno ali nemirno?
Hodite ponoči tudi na potrebo?
Imate kako oteklino?
Je Vaša narava pravilna?
Vas boli morda glava?
Se počutite potrtega?
Morda teško dihate?
Lahko dihate skoz nos ali ne?
Čutite zamašena ušesa?
Trpite morda na hemoroidah?
Ali jih imate pod ali nad kožo?
Krvavite pri tej bolezni?
Zgubivate lase?
Ali trpite na želodcu?
Prebavljate lahko jedila?
Imate kašelj?
Kašljate morda zjutraj naj hujši?
Trpite na prsih?
Imate kako bolezen na udu?
Zgubivate morda seme?
Čutite bolečine ko spuščate vodo?
Je Vaša voda kalna?
Trpite na kaki tajni bolezni?
Imate morda Sifilis?
Ali ste zmožni spolno občevati ali **ne?**
Imate bolečine na pljučima?
Za žene: Ste imela že porod?
Ste rodila v pravem času?
Trpite morda na maternici?
Imate beli tok aliflus?
Imate redno mesečno perilo?

ZDRAVNIŠKI ZBOR od **America-Europe Company**

Rojaki! Na te vprašanja Vas jako opomnino, ako ima kedo kako tu navedeno bolezen, ker te bolezni so od jako hudih posledkov in zato vsakega bolnika opomnimo, da se takoj na nas obrne.

Opišite natančno Vašo bolezen, brez sramovanja, in potem ste lahko gotovi, da bodete ozdravili, ker več zdravnikov skupaj se nemorejo zmotiti in Vašo pismo pride pred celi zdravniški zbor, kateri Vam določijo zdravila. Mi nimamo nikakorsnjega Medical Instituta. Mi imamo samo jako skušene zdravnike, po katerih dobivajo bolniki po celem svetu slavna "OROSI ZDRAVILA".

Ne zaupajte nobenemu Medical Institutu, kateri Vas samo ob Vaš denar spravijo.

Ne zamudite časa in pišite takoj, ter napravite natančno Vaš naslov.

Mnoga zahvalna pisma so pri nas vedno na razpolago.

Pišite na Slovenski oddelek:

America-Europe Company
(OROSI)
161 Columbus Avenue, New York.

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA
sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St, Tel. Canal 1405

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi ima po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete. **J. VOKOUN,**
559 W. 18th St.

Valetin Potisek
GOSTILNIČAR
1235—1st St., La Salle, Ill.
Se priporoča rojakom za obilen obisk. Postrežba točna in izborna

Dobra unijska gostilna, kjer se dobi mrzel in gorak prigrizek.
POD VODSTVOM
Jos. J. Stastny,
na 650 Blue Island Ave., Chicago
Velika dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte ženitbe in domače zabave
TEL. 1023 CANAL

MATIJA KIRAR
GOSTILNIČAR
v Kenosha, Wis., 432 Middle S
Se priporoča rojakom za obisk
Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje.
Izvrstne smodke.
TELEFON ŠTEV. 777

WISCONSIN PHONE 413
LOUIS ROBSEL SALOON
Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.
24 Union Street.
KENOSHA, WISC.

Nazdar rojaki!
Slovencem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni
Saloon
Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.
Za obilen poset se priporočava
brata Košiček
590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Kasparjeva državna banka.
623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.
plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3 odstotke obresti.
Hranilni predal za $3. na leto.
Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).
Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

ZANIMIV DOKAZ.

Predno opišem zanimivo pravdo, morem cenjene čitatelje s krajem in z osebami v pravdi nastopajoče nekoliko seznaniti.

Tam na Kranjskem v kotiču proti hrvaški meji je dežela; imenuje se Kočevje, nemški "Gottschee". Kočevje ima kakih 26,000 prebivalcev; vsi nemškega mišljenja in se tudi k trdim nemcem prištevajo. O njih zgodovini se le toliko ve, da so prisilnim potom iz Nemčije na kranjsko ozemlje prišli, in da so si do dan danes svoj nemški značaj in jezik ohranili. Se-ve, da njih nemški jezik je le za-nje, a ne da bi bil kaki svetovni jezik.

Da prideš v to deželico, moraš skozi gozdove iti in prideš iz katere strani hočeš.

Danes imajo Kočevarji svojega državnega poslanca, na strogo nemški podlagi in v osebi grofa Auersperg, kteri je ob enim vojvoda kočevski. Torej imajo Kočevarji svojega vojvoda.

Kočevsko ljudstvo je za trgovstvo rojeno. Skorej bi rekel, da jih po celem svetu najdeš. Poleti doma svoje polje obdelajo, a po zimi pa gredo po svetu večinoma z "hoch oder tiefer". Pa naj si bo kakoršnjakoli odlično rečemo, se pošteni ljudje, vzlic temu, da povsodi lulika raste.

V sredini svoje vasi imajo Kočevarji svojo "krvavo rihto" (Peinliches Gericht) in tu se je sodilo vse vprek kakor je prišlo.

Še Valvasor piše v svoji zanimivi knjigi "Die Ehre des Herzogsthum Krain" kako je gospod "vrag" v kočevskem gojzdu polhe pasel.

No, imeli so, kakor rečeno, svojo "krvavo rihto".

Sedaj pa si oglejmo še nekoliko sodne osebe. Pripomnit pa moram, da v času, ko se naša pravda dogajala, ni še bilo porotnikov; torej se je vse nekako sukalo, kakor dokažeš "indizienbeweis", na ktere pa se večinoma ni dalo ničesar, in se je kar po domače razsojalo.

Predsednik tega sodrga je bil visoke rasti podolgastega bledega obraza, približno 60 let star, suhe okostne postave: na nosu je imel ogromne, s želvne črepine obrobljene očali, skozi katere so temne oči prodirajoče gledale. Glas mu je bil vlinđen, a kader je koga na grmado obsodil, je smehljaje storil, kakor bi se šlo za kako vsakdanjo stvar.

Pisar, Gerichtsschreiber" je bil praveata pokveka, bol opici ko človeku podobna. Vidilo se mu je, da strada, in da vse njegovo bivanje na tej zemeljski obli je več stroju kot človeškemu kretanju podobno. Čepel je za mizo na stolu in premišljeval koliko paščovine mu je pajek v želodcu vže napredel.

Sedaj še državni pravdnik. Prav za prav, tudi državnih pravdnikov ni bilo v tistem času, temveč nadival se je davni tožitelj "Peinlicher Ankläger". Ta oseba pa tudi ni bila za prezirati. Gorje mu kteri je v njegove "krempljе" prišel; ni ga z lepo izpustil.

Mož je bil majhne postave, grozno domišljav: mislil je, da se vse pred njim trese. Obraz je bil okroglega in kadar mu ni kaj po volji bilo, kar se je često pripetilo, je zual tudi rudeč kot puran postati. Oči je imel sive in kadar se je v človeka zazrl, je le-ta koj elektriziran bil, kakor ptič, kader ga kača klopotača s strupenim pogledom omami. Sploh celi obraz je nekaj zvijačnega, odurnega in lisičjega kazal. Jezilo ga je, ko je po naravi bil pritlikavske rasti (za-to so ga ljudje le "ta kratki" nazivali, in on je to dobro znal, zato je jezico stresal, kjer jo je mogel, a vse zaman, on je le "ta kratki" ostal) — in kader je na stolu za mizo sedel, vselej si je dve ali tri pole papirja podložil, da je laglje čez mizo vidil, in da je nekako imponiral."

Vedit in znati je hotel vse. Povsodi se je rinil v vspredje, češ da bo on prvo besedo imel. Zaprek ni poznal in ako ni drugače bilo, se je pa neumen naredil. Tudi to so ljudje opazili, za-to so pa bodobni jeziki trdili, da "ta kratki" obtožitel je tako neumen, da sliši ko trava rase in misli, da krumpir in orehi se skupno na kopriv pridelajo.

Kadar se je možic pripravljal, kak sijajn in temeljit govor razmotovila spustiti, vselej se je poprej imenitno odkašlal, rujave brke zasukal in konečno hlače navzgor potegnil. Še se je na desno in na levo ozrl in — pripravljen je bil.

Često se mu je pripetilo, da začetni ali vvodni govor ni našel; tedaj si je pa z rokami pomagal. Po zraku je mahal in s prstmi tleskal in "iztuhtal" je vvod. Slaba je bila, ako se je kdo predrznil, mu oporekati. Slišil jih je v neizbranih izrazih, ktere značajn človek nikoli ne rabi.

Tako, pisec te dogodbe je svojo dolžnost storil, torej je čas, da k "pravdi" pridemo.

Na zatožni klopi sedi krojač Kos — pisal se je prav za prav po nemški "Amsel", pa ostanimo pri Kosu. Javni tožitelj "ta kratki" ga je zavratnega umora tožil.

Predsednik reče: "Dokazilne zaslišbe zaključim in podelim besedo gospodu javnemu obtožitelju.

"Ta kratki" brz hlače kvišk potegne, pokašlja in prične:

Moja gospoda! Predno označim tukaj vse hudodelstvo, ktero nas vže sedem dni tukaj zadržuje, predno preidem k dokazili, kteri so nepretrgano ena celota, prosim, da mi dovolite, da dejanje na kratko ponovim.

Ta se je "ta kratki" odkašljal, in se svojega fulminantnega vvoda, ess sam sebe sem prekosil, — veselil, ter nadaljeval:

Dne 17. junija — pozno popoldne — so v hiši dvarja Majerlo živeče slaboumno staro mater pogrešili. Ob beri 27 minut jo je mesar Koestner videl, ko je po, ob tej dan vodeči cesti šla.

Torej ne preustaja drugega ker, veda innenje zaključuje, da bi se človek tranutno nevidnega se mogel narediti — kakor, da za dejstvo vzamemo, da je ona v vaseli vsled hudodelstva nasilno smrt storila.

Državno pravdništvo je iskalo, in kakor vsaki čas, kader državno pravdništvo išče — je tudi našlo. V prvo ne hudodelnika, nampak — dežnik.

Javni obtožitelj se je oddahnil, kakor se mu bi bil kamen od srca odvalil, si je hlače nategnil ter nadaljeval:

Dežnik, moja gospoda, kteri je k aretaciji obdolženca, privel in tudi njemu kot krvnikova sekira služil bode, leži pri aktih. Ta dežnik je bil pomanjklivo zvit, ko se je našel in naslonjen je bil, ob vrbo 57.5 st pinj naposev. Ne daleč od dežnika in od vrbe, se je nadalje našlo, neumetno pretrgan list kočevske, državne novine — večerna izdaja z dne 16. junija, prosim dan 16. junija si dobro zapomnite! — neovrgliv dokaz, da je tu neki človek, vidno doraščeni, zadostno zavžitni, se nekoliko časa mudil.

Dva dni po tej važni najdbi se je v sosedilin trgu, obdolženi krojač, izrazil, da on še nikoli ni, kaki dežnik v posesti imel. Vidite, cenjena gospoda, stem se je obdolženec, nehote sam izdal! Od kriminalnih uradnikov, kteri so to slišali, obveščen, sem dal takoj obdolženčevo stanovanje preiskati, krojača Kos, zapreti in vse dežnike, kateri so se v stanovanju našli, zapleniti.

Jaz trdim torej in bodem dokazal: krojač Kos, 33 let star, oženjen, oče kopico otrok, evangelske vere, še ne kaznovan, je poznopoldne 17. junija proti pol šeste ure, umobolno staromater, drvarja Majeric, ktera ga je, v nepriličnem času pri vrbi srečala, v potok vrgel, tor potopil, pri katerem djanju se je dežnika posluževal. Moja gospoda, mesar Koestner ni na cesti nikogar videl, kakor ta staro ženico. To je težavno, ob z redkimi, vrbami obraščenem potoku, vodeči cesti, kakega prezreti. Ali, en krojač je za prezreti! — (Trajno gibanje med poslušalci.)

Naj prvo, nočem na to važnost polagati. Jaz imam vse druge dokazila. Jaz sem že rekel, da na mesta, na kterem imamo kraj djanja iskati, se je raztrgan list, kočevskega državnega časnika z dne 16. junija, našel.

Kos je vže 5 let naročnik omenjenega lista. Gospod zagovornik pride z praznim izgovorom, da je 50 tisuč drugih tudi na list naročenih. Dobro! Ali ti drugi so v posesti svojih dežnikov! Ti dežniki pa, katere sem v rodbini obtoženca zapljenil, se na rodbino tako razdelijo, da pride na vsakega člana en dežnik, samo družinski oče, obtoženi krojač Kos ostaja brez dežnika. En krojač brez dežnika, to je nemogoče, moja gospoda!

Za obtožilni urad se tedaj vprašanje edino na Kosov dežnik steka. In jaz ne imam kaj trditi, da je Kos dežnik imel. Dežnik naročnika, na lici mesta najdenega državnega lista, obtoženca Kosa je stal naslonjen ob vrbo. (Gibanje med poslušalci. Obtoženec je bil vznemirjen.)

Zagovorništvo je priče vodilo, ktere so prisegle, da obtoženec dva dni pred umorom, ni dežnika imel. Moja gospoda, Vi mi bodete pritrdili, da nko je to resnične, tako je imel obtoženec Kos toliko več povada, si nemudoma dežnik kupiti. Obtoženec nemore za čas od 8 ure 39 minut do 8 ure 52 minut zjutraj, na dan umora verojetno povedati, kje da je bil. On pravi, da je, neko, štiri tedne pozneje tamlo teto obiskal. Moja gospoda, jaz sem nezaupljiv proti, nezaslišajoče mrtve tete. Po mojem prepričanju je obtoženec tisto jutro dežnik kupil, ker ga je tako silno potreboval in ko še v njegovem življenju, ni nobenega imel.

Mi vidimo, tedaj, v obtožencu naročnika na kočevski državni list, kteri se je na lici mesta našel, vidimo v njemu posestnika hudodelnega dežnika! vidimo v njemu edino osebo, ktera se je po poklicu in osebi pred čemi mesarja Koestnerja, skriti mogla.

Iz najdbe na mestu djanja vemo tudi, da ta mož se ni sramoval svojim občutkom pod prostem nebom prosti tek pustiti, kteri moralični premisleki bi morali tega nesramnega Krojača napeljati, svojo togotno jezo bolje premagati, kakor svoje občutke?

In tako predlagam, da . . .

Sodni sluga je vstopil in dlje časa s predsednikom govoril, kteremu se je obraz precej podaljšal.

Predsednik: Moja gospoda, ne ni se ravno naznanilo, da starka, katero smo mislili mrtvo, se v vasi Koprivnica, v nekem skednju, sicer popolnoma zanemarjena a vender še živa, nahaja. Jaz morem gospoda državnega obtožitelja, da svoje predloge v tem zmislu formulira.

Javni obtožitelj, gospod "ta kratki":

Da se je umorjena starka po njeni smrti zopet živo našlo, da mi zopet dokazuje, kako nelogično zamorejo umobolni misliti. Niti umreti in živeti nemorejo tujno razsoditi! Zaradi, na tem smiljenja vrednim bitju, dopuščenem hudodeljstvu se mora podvojeno, še potrojeno ostro kaznovati. Jaz predlagam torej, da se ta, po dežniku in po meni dokazani strahopetni morilec, krojač Kos, na vešala obsodi in dežnik zapleni.

Obtoženec: Smem li nekaj pripomniti?

Predsednik (strogo): Kaj imate še za povedati?

Obtoženec: Profesor na kočevski zvezdarni, gospod Krokodilova solza, je ravno mojemu zagovorniku pisal, da je kritičen dežnik njegov.

Drž. pravdnik: Dežnik — professorjev? — — No in — — — ta ostalo?

Obtoženec: Tisto je bilo tudi njegovo, a Vam gospod državni obtožitelj v dar da!

***

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

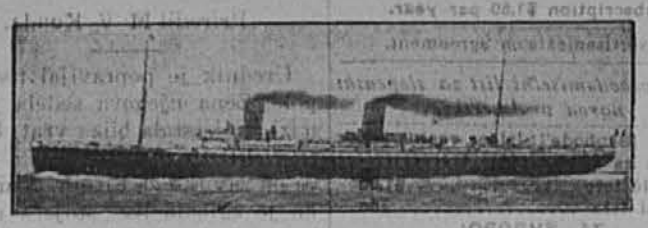

New Yerk v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence	30.000 HP	La Lorraine	22.000 HP
La Savoie	22.000 HP	La Touraine	15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarić, agent na 110—17. cesta, St. Louis, Missour.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave. blizo 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK — TEL. CANAL 476

885 Ashland Ave., Chicago, Ill.

Uraduje na svojim domu:
od 8. — 10. ure predpoludne
od 1. — 3. ure popoludne in
od 6. — 8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4. — 5. popoludne.

Ob nedeljah samo od 8. — 10. ure dopoludne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri NAS

Jas. Vasumpaur,
na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER	MAGNET	GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se oberniti do nas, kajti mi te bodemo zadovoljili.

Glas Svobode Co.

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

665 Blue Island Ave. Chicago, Ill

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as Second Class Matter.

Subscription $1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodomiselni list za slovenski narod v Ameriki.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
v veljo za AMERIKO:
za celo leto $1.50
za pol leta 75c
ZA EVROPO:
za celo leto .....kron 10
za pol leta .....kron 5

Naslov za dopise in pošiljatve je
Glas Svobode Co.
665 Blue Island A. CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo pojeg NOVEGA tudi STARI naslov.

231

Dopisi.

Skidmore, Kansas, 24.|11. '07.

Cenjeni urednik "Glas Svobode"!

Malo kedej se sliši kak dopis iz naše naselbine, zatorej prosim, da priobčite sledeče:

Tukaj nas je precejšnje število slovencev in delamo v premogokopih. Kakor se vidi v drugih državah ameriških pri nas še dosti dobro delamo in tudi zaslužimo; še bolje pa bi bilo, ko bi med nami složnost bila, a te ni. — Kar nas je premogarjev, da smo složni, smo si podporno društvo vstanovili in k S. N. P. Jednoti priklopili, ker mislimo, da imenovana Jednota je najbolja in najbolj svobodomiselna. Nihče ne zapoveduje, in kar je poglavitno, nimajo črnosukneži pri Jednoti ničesar za opraviti.

Tukaj nimamo nikakiga očeta v črni halji, kar nam je ljubo, ker naš trdo prisluženi denar sami lahko brez — moža z bisago — spravimo.

Pri volitvi našega ustanovljenega društva "Prijatelj št. 76 so bili sledeči uradniki izvoljeni: Predsednik: Anton Padar; podpredsednik: Franky Čemažar; tajnik: John Zakrajšek; blagajnik in zastopnik: Šimon Hribernik; in Stražnik: Lovrenc Malle.

Konečno pozdravljam rojake širom Amerike, žeječ "skupom", da bi pristopili k naši uniji in kateri še niso pri društvi, naj se pridružijo k naši dični S. N. P. Jednoti.

Tebi, pravi naš vodnik list "Glas Svobode" pa želim, da na tej poti, kakor sedaj zopet, nas do zaželjenega cila vodiš, in da dobiš obilo naročnikev in predplačnikov!

Ob enem, se v mojim in v imenu našega društva, sobratu Martin Štefančič-u iskreno zahvaljujem za obisk in lepe, nam koristne, nauke, kateri nam bodejo vedno v spominu ostali, ter kličem: Na mnogo let, in kaži rojakom pot za napredek!!!

Anton Padar l. r.

Opomba uredništva.

Hvala za voščilo in tudi mi voščimo napredek Vašega društva. Da ste se ki S.N.P.J. priklopili, nas veseli in sebi ste koristili, ko je ja S. N. P. J. ena prvih v napredku in nudi naj bolje koristi.

Tičoč se predplačnikov listu "Gl. Svobode" bi bilo željeti, da bi vsej znostali dolžniki svoje račune poravnali. Naši zastopniki se pritožujejo, da ravno gospodje "Salonarji" imajo pri kolektovanju, razne izgovore, da plačilo zavlečejo z namenom, da bi kolektar trikrat toliko v saloni zapil kar naročnina borih $1.50 za leto, znaša.

Ti gospodji in vsi ostali zamudneži ne premislijo, da moramo mi vse in jako drago plačati. Ravno sedej nam je tiskarna za tisek občutno poskočila ravno taisto je pa pri osobju tudi. Ako bi to naši cenjeni naročniki upoštevali, nebi nam bilo treba za vsaki cent stokrat modelovati. Torej tudi mi želimo, da bi se Vaše voščilo uresničilo!

Da ste nam zdravi!

Dva postopača.

Priredil M V Konda.

Urednik je popravljal tiskovne pole. Žena njegova sedela je pri mizi, ki je stala blizu vrat, katera so vodila na ulico in pisala naslove na zavitke za časnik. Nju hčerka je zgibala list, stoječa na nekem zaboju ob dolgi mizi, čez katero se je spenjala, v kolikor so ji dopuščale kratke roke. V drugim kotu sobe blizu okna pa je sedel na visokem stolu pomočnik, vlagujoč črke za listo prihodnjiga tedna; na krat pa v vrata pogled upre.

Urednik je nagrbančil čelo, ko je tuji človek odprl vrata, brez da bi bil popred potrkal in vstopil je. Urednik je pogledal došleca, a prepričan je bil, da ga še nikdar videl ni. En sam pogled na njega je zadostoval in spoznal je h kaki človeški družbi pripada.

"Delo hočem, pa bodi kakeršno koli," zaklical je tujec.

"Nimam dela za té" mu ravno tako kratko odgovori urednik, in se zopet zagleda v tiskovne pole pred seboj.

"Potem, za boga, dajte mi desetico."

"Je nimam za té" mu zopet na kratko odgovori urednik.

Pomočnik na svojim visokem stolu v kotu začel se je ozirati po sobi in mirno pogledel z roke v zep. Postopač je opazil to, in obrnivši se, ga že sreča v sredi sobe. Vedel najbrže ni, ko je odhajal, da si uteši glad, da je pustil fanta brez denarja, ali bi ga pa tudi vzel, ko bi bil to vedel popred. No, fant je imel vsaj strehe nad seboj, postelj za odpočitek in tudi dan plače ni bil več daleč.

Urednik pa je zaničljivo gledal za odhajajočim tujcem.

"Ta postopač bi ne dobil na makari, da je od dela odvisen," reče urednik in škilavo na fanta pogleda. — "Mislim pa tudi, da ta je socialist."

"Moral bi biti ako še ni," odgovori pomočnik na zaničevalne urednikove izjave." No, ali ne veste, da je ravno sedaj en milijon brezposelnih v Zdr. državah? Gotovo jih je tudi nekaj med njimi, ki nočejo delati, in mogoče je tudi, da je ta človek eden teh; vendar pa je brezposelnih vedno velika armada, ki bi radi delali — in svoje življenje postavili v vsako nevarnost samo, da ga dobe. Vsaka stavka pa tudi skupaj spravi veliko ljudi, ki so pripravljeni se bojevati za obstanek in delati na podlagi pravice, katera je vsim zajamčena, in katero so si delavci drugot že davnej priborili."

"Na svetu bilo je enim slabo in drugim dobro in tako bode tudi v bodoče pa bodi sistem kakoršen hoče." Odgovori urednik.

"Pod socializmom," pravi zopet pomočnik, "bode dela dovolj za vsakogar, a nikakor pa ne pod današnjim krivičnim sistemom."

"Zakaj pa nemore biti dela dovolj pod današnjim?" upraša urednik, ki je ravnokar skončal svoje delo in ga je veselil razgovor z pomočnikom.

"Zato ne, ker ako bi dela dovolj bilo, moral bi se isti gotovo kmalo spremeniti. Ako bi vsak delavec imel poštenega dela dovolj skoz celi čas bilo bi presneto malo ali nobenega stavikokaza. Delavci bi prišli do svojih pravic brez stavk, in brezdvomno zahtevali bi vedno več in več, in tako si bi nazadnje pridobili vso produkcijo svojega truda."

"Ali bi to spremenilo današnji krivični kapitalistični sistem?" upraša je urednik.

"Seveda! Ako bi dobili delavci ves pridelek, kateri jim gre bi ne ostalo nobeniga dobička za kapitaliste in bi toraj tudi eksistirati ne mogli."

"Oho! Vi socialisti nameravate potem izstradati kapitaliste?" reče zopet urednik.

"Mi nameravamo dati jim vso priložnost, da grejo delat, in da si z delom služijo svoj kruh, kakor si ga služimo mi drugi," odgovori pomočnik. "Postopači pod socializmom ne bojo eksistirati mogli. Dandanes imamo postopačev dvojne vrste, da postopač milijonar je večje breme deželstvu od siromašniga postopača, in da je slednji ravnotako opravičen do pridelka kot prvi."

Urednik je prelisičal zadnje pomočnikove besede. Gledal je skoz okno na ulico, kjer je pred hišo ravnokar elegantno oblečen gentleman iz automobila izstopil in šel naravnost v uredništvo. Urednik ga je spoznal in mu šel naproti z smehljajočim obrazom. Mož mu je podal roko in povedal, da je nalašč prišel po nekoliko iztisov predzadnje izdaje lista, vsebujoč famozen spis tičoč se gostije in novoletne veselice, katero je "visoka človeška družba priredila njegovi sestri v čast.

Ko je mož odhajal, vstavil se je pri mizi, pri kateri je žena urednikova pisala naslove na zavitke.

"To zgleda, kakor da delate," reče; "Vi bi ne smeli delati — za to je življenje prekratko."

Krohotaje se je smejal, ko so se za njim vrata zaprle. Sedaj je pa pomočnik zvedavo gledal za odhajajočim, dokler se ni bližeči automobil njegovim očem skril za vogalom bližnje hiše, in premišljeval kaj vendar bi moralo ono biti, ki je iz velike mošnje zvlekel in uredniku dal, in potem zopet nekaj podobnega njegovi ženi pomolil. No urednikov obraz pa je kazal sedaj posebno zadovoljnost.

"Ali ta nič ne dela?" upraša je pomočnik urednika, ko je oni odšel.

"Najmanjše stvari," odgovori mu smehljaje se urednik. "Tudi jaz bi ne, ko bi bil v njegovih čevljih. Ni li nekaj elegantnega biti neodvisen?"

Obvestila.

Opozarjam vse društvenike društva "Bratstvo št. 6" S. N. P. J., v Morgan, Pa., da se zanesljivo prihodnje mesečne seje dne 1. decembra t. l. vdeleže.

Vršila se bode volitev uradnikov za leto 1908 in ob jednem pride več važnih stvari na vrsto.

Seja se vrši v novi dvorani brata J. Lesjaka na Sygan, Pa., ob eni uri popoldan.

F. Drmota, tajnik.

Opozarjam brate društva "Zvestoba št. 35" S. N. P. J. v Chicopee, Kans., da se polnoštevilno vdeleže seje drugo-nedeljo meseca decembra dne 8.|12.

Kdor izostane, bo kaznovan.

Z bratskim pozdravom

Fr. Košic, I. tajnik.

Društvo "**Slovenija**" št. 56 S. N. P. J. obdržuje dne 1. decembra svojo redno mesečno sejo, h kateri se vse člane vabi, da se je gotovo vdeleže. Poleg drugih važnih točk je na dnevnem redu **volitev novega odbora** za prihodnje leto 1908.

Objednem se opominja one člane, kateri še dolgujejo na mesečnih doneskih, da pri tej priliki storijo svojo dolžnost in svoj dolg poravnajo.

V New Yorku, 20. nov. 1907.

A. Pestotnik, tajnik.

NAZNANJE SLOVENCEM.

Cenj. Director C. N. Y. M. Instituta!

Vam naznanjam, da sem sedaj popolnoma zdrav. Lišaj, katerega sem imel na obrazu, mi je po tridnevnem rabljenju Vaših zdravil popolnoma izginil.

Se Vam najtopleje zahvaljujoč ostajam Vaš

John Potochnik,
Box 127, Cumberland, Wyo.

TOM. KYTLICA
UNIJSKI TESARSKI MOJSTER
1294 Trumbull Ave,, CHICAGO.
Sprejema vsa v njegovo stroko spadajoča dela po najnižji ceni, in se priporoča za obilna naročila.

VACLAV DOŇAT
izdeluje neopojne pijače, sodovico in mineralno vodo.
576 W. 19. St. Tel, Canal 6296

5.15 17 JEWELED RAILROAD WATCH
Patentiran navijalnik, za možke ali ženske 18k. **SOLID GOLD** filled z lepo okrašenim dvojnim pokrovom, drži vedno korektni čas, primerne delavcem na železnicah. **JAMČENA ZA 20 let.** Za prihodnjih 60 dni pošljemo to uro na vsak naslov po C. O. D. za $5.75 in vozne troške, na pregled, in ako ni, kot se tu reprezetira **NE PLAČAJ NITI EN CENT.** Pomisli pa, da lahko plačaš $35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od domačega zlatarja. Posebno dobro 14k pozlačeno verižico in privezek darujemo z vsako uro.
EXCELSIOR WATCH CO., 505 CENTRAL BANK BLDG., CHICAGO, ILL!

NOVO SLOVENSKO GOSTILNO JE OTVORIL
Frank Hudale
— na —
611 So. Centre Avenue Chicago.
Slovencem in drugim bratom Slovanom se toplo priporočam za obilem obisk
S spoštovanjem
Frank Hudale

MATIJA ERKLAVEC.
Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakor tudi v popravo starih vse po zmerno nizkih cenah
624 South Centre Avenue. CHICAGO

Emil Bachman,
580 S. Centre Ave., Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge potrebščine.

TELEFON CALUMET 1678
Najfinejše fotografije izdeluje vendar-le samo
P. Schneider
FOTOGRAF
2222 State St., Chicago.
Cene zmerne—postrežba hitra.

Podpisani naznanjam,
da sem otvoril lepo urejeno gostilno
Hotel Laibach
Na vogalu 4th & Silver St., San Francisco, Calif.
Ob enim naznanjam v San Francisku in okolici bivajočim, kakor tudi potujočim rojakom, da točim v svojem novourejenim prostoru vedno sveže najfinejše pijače in najboljša Californijska vina, in razna žganja. **Postrežba z izborno domača hrano.** Na razpolago unijske smodke spalne sobe in za zabavo igralna miza (pool table).
Za obilen obisk se priporoča s spoštovanjem **JOHN KUKAR.**

Slovencem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremli z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.
Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.
Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.
Potujoči rojaki vedno dobro došli!
Priporočam se vsem v obilen poset.
Frank Mladič,
587 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

MED NAMA!
Ako hočeš imeti dobro fotografijo, pridi k meni.
Jaz se bavim s tem poslom že 25 let in moj delokrog se je med tem časom zelo razširil. To pove dovolj. Pridi k meni in bodi prepričan, da ti izdelam po zmerni cene fino sliko v najboljši izdelovalnici fotografij, kar jih je na zapadni strani (West Side) mesta.
Wilke
Izkušen fotograf
391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.
ESTABLISH 1883 PHONE CANAL 287

Slovenska Narodna Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Podpredsednik: JOSIP ZALOKAR, 899 Addison Rd. N.E., Cleveland. O.
Tajnik: Frank Krže, 34 Gilpin Place, Chicago, Ill.
Blagajnik: FRANK KORČE, 6202 St. Clair Ave,. Cleveland. Ohio.
Zapisnikar: Frank Mravlja, 814 W. 21, Place, Chicago, Ill.
Nadzorniki: JOSIP KALAN, 4201 St. Clair Ave., N.E., Cleveland, Ohio; JOSIP Bricel, Box 342 Conemaugh, Pa.; PETER GEŠEL, Greenland, Mich.
Porotni odbor: MIHAEL Žugel Box 202, Murray, Utah.; JAKOB Miklaučič Box 3 Willock, Pa.; MARTIN Železnikar, 432 Boliver Rd., Barberton. Ohio

VSA poročila naj se pošiljajo na tajnika F[illegible] K[illegible]; denarne pošiljatve pa na blagajnika Frank Korčeta.

Iz stare domovine.

Poročilo iz Dolenjskega 30|10. '07.

(Konec.)

Vemo, da so tudi mej poslanci ničvredni ljudje, ki imajo široko vest, ki iščejo postranske zaslužke kot poslanci; so različne koristi, o katerih razsojajo poslanci in v takih razmerah lovijo brezvestneži svoje koristi, seveda na račun ljudstev. Ali dosti menda nimamo lopovov mej poslanci. Ali tako zahrbtno proti rojakom služiti tujemu veleposestniku za tako male denarje, — Šuklje-hofrat, ki rad obesi tudi Leopoldov red na frak, — ki hoče biti poštenjak in hoče kritikovati življenje in poštenost druzih, ki hoče biti poslanec kmetov, ki javno poklekne v procesijah, javno moli, ko zvon vablja k molitvi, ko še ni dolgo poprej bil sovražnik katoliškega duhovenstva in cerkve; kateri je prej hrbet obračal; ta velemož je bil kot poslanec tako umazan, ponižen služabnik človeka, ki le vidi svoje posestvo, kateremu je slov. ljudstvo deveta briga!

Ali so umazane te roke! — Prej je izrabljal kot poslanec liberalce za svoje osebne namene, zdaj vodi kot poslanec za nos te uboge slov. plebanuše. Jemal je leta 1894 tudi darilo 8 fl.; prišel je do večjih daril, ali kaj — ubogi človek je le; — misleči, samostojni rojaki se ga sramujejo in le dolenjski ubogi kmet ga voli za poslanca, ga mora voliti, ker revež nima svoje volje, mora ubogati kaplane.

Dosti se je odkrivalo perfidnosti tega človeka, ali da je jemal darila od dr. Goriany-a in to tudi majhna, da pripravi istemu ozkotirno železnico na njegovem posestvu v škodo svoji domovini, ki je imela pravico zahtevati od države, da ji da normalno tirno železnico ter jo stem spravi v dotiko s večjim prometom na slov. jugu, da je ta zastopnik slov. volilcev belokranjskih meščanov — Novomeščanov kot poslanec jemal kak denar od bodi koga, da kaj stori, kar bi izrabljal kot storjeno za domovino; fej, fej — to smrdi, to je ostudno.

Tako je življenje tega glasovitega Frana Šukljeta, c. kr. dvornega svetnika! —

Vlani so mu v drž. zboru namigavali nemški poslanci, da je izrabljal zidarje, katere je kot načelnik oddelka za pripravo šolskih knjig rabljal pri zidanju nekega erarničnega poslopja v Pragi, pri popravljanju svojega, od tašče pridobljenega gradu v Kandiji. Težko se je tedaj otepal. Zdaj je dokazano, da mu je tudi dr. Goriany pomagal pri tem popravljanju na račun ozkotirne železnice mimo Ruperčvrha in Radohe.

Ubogo človeče! Tako visoko smo letali — in 8 fl. 500 fl.! — In ta velemož je delal na to in dela še na to, da bi postal na Kranjskem deželni glavar! — Res redko je še kak Slovenec dozdaj bil v Kranjski deželni glavar; to najvišje mesto v deželi zavzemali so po večjem naši nemški veleposestniki. Ali Šuklje deželni glavar! — (Za to je dežela preuboga, prišla bi v konkurz. Stavec.)

Šukljetovi zdajšnji prijatelji niso dali miru; postavljali so duhovniki Šukljeta in on je te seveda tudi sam želel, na visoko stojalo in prišel je mali dolenjski človek ter povedal, kako je šuklje barantal z dr. Goriany-jem in prekobicnil to stojalo in Šuklje je ležal v blatu in ko je ostajal, so se vidile in se vidijo zopet vse grdobije njegovega življenja in nova, najgrša, da se je dal plačati z 8 fl. — 500 fl. za delo, katero je na shodih kot domoljubno razbobneval. Pravzaprav je Šuklje vendar le neumen človek. Ako hoče kdo izhajati kot poslanec srečno kot lopov, mora imeti jako dobre možgane; neumno pa je, jemati plačila od ljudij, ki vse zapišujejo v svojo glavno knjigo, jemati plačila od ljudij, ki vse zapišujejo v svojo glavno knjigo, jemati plačila od trgovca, to ras ne kaže posebnega talenta.

S takimi ljudmi kot voditelji seveda naš narod ne more v boljše razmere priti. Taki voditelji snejo sami vse in vlade, katerim je na tem, da zgine slov. narod skoraj iz svoje lepe zemlje, imajo lahko delo; s takimi možmi, kakor je ta gospod Šuklje — "častivreden gospod", ga zavejo naši duhovniki, — je lahko izhajati. — Na nas Dolenjce, ki smo se pred leti zavzemali za tega človeka, katerega so pa vsi drugi rojaki imeli za garjevega in smo ga izvolili za poslanca, pada dosti te Šukljetove sramote. "Povej mi, s kom občuješ in povem ti, kdo si ti. —

Revni smo. Najboljši kmetski ljudje v Ameriki, doma pa gospoduje duhovnik, ki take poštenjake jemlje iz meščanstva, iz akademikov in pošilja v javne zbore, kakor je ta "veliki belokranjski domoljub."

Vse življenje možke dobe tega Šukljeta je služba vsakovrstnim vladam. Vse vlade preteklih 20 let so tega Slovenca izrabljale za to, da druge slov. poslance drži v službi vlade, sam je bil ministrom na razpolago za vse opravke, ki so se zahtevati mogle le od brezznačajneža. Za to delo so mu naše vlade dajale večje plače in ga uvrstile mej dvorne svetnike. Leopoldov red je tudi dobil. Zdaj, ko je vohal, da se avst. dinastija z vso njeno nagnjenostjo do kat. duhovnikov očitno pripravlja, tem duhovnikom izročiti sovlado oslitvanije, postal je iz brezverca veren katolik. Zasmehovali so ga rojaki, ko je v procesijah hodil, ga imenovali hinavca, se mu izogibali, ali držal se je farovžev, po njih dobivljal kak užitek. Kot drž. poslanec si je zdaj kot penzionist precej opomogel na Dunaju, je seveda v službi sedanje vlade, ki ga rablja zdaj za to, da bi jugoslov. poslance spravil v vladni hlev in za druge posle, za katere pošten človek ni, dajala mu je prilike, da kaj zasluži; naši duhovniki ravno tako. Zdaj bi bil jenkrat brez dolga in zdaj se razkrije omenjena grdobija. To je Leopoldov red, ki mu ga je dal slov. narod. — Pa Šuklje si misli, da je že dosti zasmraden in šel bo dalje. Kaj dobro ime; za to se zmeni le neumnež.

Zdaj bo vse časti vreden veliki in največji patriot dvorni svetnik v pokoju, Fr. Šuklje deželni in državni poslanec igral še neko vlogo v železniškem vprašanju. Pride še to na razgovor, v kateri smeri bo peljala železnica do Kolpe. Ali bo vodila železnica naprej v Belo Krajno od Straže naprej čez nemške Čermošnice, Kot v Černomelj in od tam v Metliko in do Kolpe, ali iz kolodvora v Novem mestu naprej čez Krko, Birčnovas, Ruperčvrh, Uršna Selo, čez Semič v Metliko. Zdaj je v dogovoru mej vladami določeno, da se vzame najbljižna smer in železnica tam izpelje. Šuklje naš dični, v Ljubljani rojeni rojak, — naj še imajo Ljubljančani kaj veselja žnjim — bo ministerskemu predsedniku rekel, da ne more uspešno služiti vladi, ako volilci ne vidijo, da ima vpljiv in Šuklje bo potem namignil Metličanom in Černomaljčanom, da se tika z ministri in da bo že napravil, da bo za nje prav. In Metličani in Črnomaljčani, ki poznajo naravo svojega rojaka, bodo sklepali, koliko bodo patriotu rojaku plačali v gotovem denarju za ljubezen ministrov do njega in stopil bode tudi dr. Goriany v akcijo, ki tudi pozna to plemenito naravo in bode Šukljeta opominjal na prejšnje račune; on bo tudi še kaj obljubil in kdo bo več dal, bode imel na pomoč prijateljstvo našega uzor-katolika in patriota z ministri na svoji strani. — Rojaki v Ameriki, ali se še more na Kranjskem kak pošten človek ponuditi za posel poslanca!

SOCIALISTIČEN KLUB

v La Salle, Ill.

Prejeli smo pismo z dne 19. novembra t. l., a smo mnenja, da ta list ni namenjen nam temveč "Proletarcu"; ker on je glasilo tukajšnega socijalnega kluba, torej ima tudi nalogo, nanovo vstanovljenih klubih, širšim krogom razsanjati.

Sicer pa pripomnimo, da ni bilo potrebno spis (concept) prepisavati, zadostoval bi bil izvirnik, a bi bili ravno tako odgovorili, namreč, da se ne čutimo, ne zavezani in ne poklicani drugim reklamo delati! —

Mi z veseljem pozdravljamo vest, da se rojaki probujajo, socijalizma oklepajo in klube osnujejo, ali potrebno pa je, da se taki klubi središču (centrali) priklopijo, da vsi klubi celoto tvorijo, potem Vam predale v našem listu "Gl. Svobode" neomejeno na razpolago damo in bodemo iz tega stališča vedno za skupnost delali. To smete uverjeni biti.

Da se pa ta naša izjava ne bode napak razumela, ali vedoma zavijala, naj služi sledeče:

Ko je še g. Kuker — na papirju — solastnik lista bil, je baje hotel tukajšni socijalni klub list "Glas Svobode" kupiti in delničarsko družbo vstanoviti. To bi, po našem mnenju prav bilo. M. V. Konda bi bil k svojemu plačilu prišel in socijalni klup bi dobro upeljan list imel, a g. Kaker je kupovalce — potegnil.

Kakor hitro pa je M. V. Konda list "Gl. Sv." zopet v roke dobil, ga je soc. klubu v nakup ponudil, a ponudba je bila odklonjena.

Odklonitev nakupa lista, se s tem strinja, da bode baje "Proletarec" kot tednik izhajal, — ali je pa bila misel, da bo M. V. Konda list v svojo škodo prodal, ko vender njega tiskarske priprave čez $1200 stanejo.

List "Glas Svobode" je sedaj incorporiran in kaj še pride, bodemo videli.

Brez zamere in pozdrav.

Uredništvo.

Sprejmejo se 10 do 15 moških ali ženske, kteri bi razna vina po hišah pri rodbinah prodajali. Ženske imajo prednost. Tedenski zaslužek $15 do 20. Zglasiti se je št. 1648 W. 22 st., City.".

DON'T BE FOOLISH!

Angleški izgovor pravi: "Don't be foolish" in ne plačaj za izdelano obleko po $15.00 $20.00 in $25.00 ako si lahko izbereš boljše blago in pustiš obleko narediti po meri za isto ceno. Poskusi pri nas, in prepričaj se o istinitosti. Ako ti pa delo ne bode po volji dobiš svoj denar nazaj pri

THE CO-OPERATIVE TAILORING & G. M. COMPANY.

CHAS. TYL, MGR.
783 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO

Rodovitna zemljišča v državi Michigan Ogemaw County po $7.50 v Missouri $8.50 naprej in v Texas $15 naprej aker.

Obdelana in neobdelana zemljišča v vseh državah Amerike

Vozne listke (šifkarte), zavarovalnine, pošiljanja denarja na vse kraje, izterjevanje zapuščnine in vsa notarska dela po najnižjih cenah preskrbi

John J. Pollak,
534z W. 18th St., Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Slika predstavlja uro s zlatom pretegnjeno (Gold filled.) in z dvojnim pokrovom. Size 16

JAMCI SE ZA 20 LET.

Ura ima kolesje najboljših amerikanskih izdelekov (Elgin, Waltham ali Springfield) ter ima 15 kamnov

Cena je sedaj samo

$13.00

Za obilno naročbo se priporočam spoštovanjem

Jacob Stonich,
72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

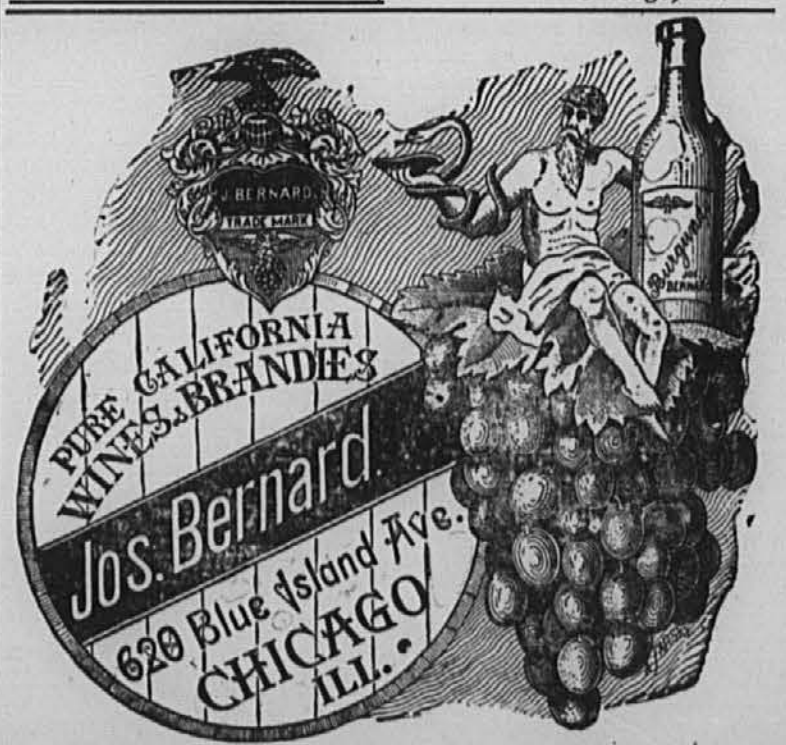

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

Trgovina z železnino, pečmi, preprogami in z vsem pohištvom

Dobro blago po nizki ceni pri

V. Kobzina-tu
580-582 Blue Island Avenue,
CHICAGO, ILL.

Pozor! Pozor!

Slovenci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače— najboljše in najfinejše unijske smodke. **Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.**

Vsem Slovencem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Šuklje bo moral tožiti "Slov. Narod", če hoče med dostojnimi ljudmi še obče vati. V tem listu je bilo črno na belem dokazano, da je ta mož kot poslanec delal le za eno osebo, namreč za podjetnika Gorijanija. Deloma, jasno, deloma med vrsticami se Šukljetu očita, da to ni bilo zastonj. Klerikalni državni poslanci bi morali to v klubu preiskati, ako hočejo s tako osebo še sodeti skupaj.

Rodbinska žaloigra. V vasi Modlikov na Češkem se je prigodila strašna rodbinska žaloigra. Peter Peel, ki je živel več let v Ameriki, a v tem času ni nikdar pisal domu, se je povrnil v domovino, kjer je njegova žena živela z drugim. Peel, ki je v Ameriki, pribranil mnogo denarja in je imel tam dobro službo, je hotel sedaj svojo ženo seboj vzeti v Ameriko. Žena pa se je branila in prišlo je do burnih prizorov, med njo in možem in med njim in ženinim ljubimcem. V prepiru je potegnil Peel iz žepa revolver, ter ustrelil svojega tekmeca, delavca Borila. Ljubosumni mož je na to ustrelil še sebe.

Deputacija Črnomaljcev se je zglasila pri posl. I. Hribarju ter mu izročila pismeno zaupnico. Obenem ga je prosila, naj tudi v bodoče ostane naklonjen Belokranjcem in podpira njih težnje, da se Belokrajna otvori prometu.

Le daj, le daj! Tržaški škof Nagl hoče imeti v Opatiji novo cerkev, zato beraši zanjo po vsem milem slovenskem svetu. Na vse plati razpošilja tiskane prošnje, naj darujejo vsakdo kak dar v ta namen, ker škof Nagl hoče imeti cerkev gotovo že drugo leto,, ko bo 60letnica cesarjevega vladanja. Dajte vojaki, in globoko v žep pisezite, da nebo rekel škof, da smo mu ameriški Slovenci navoljivi.

Župnik Kompare v Ameriki. Vesti laških časopisov, da je bivši dečelni poslanec dekan Kompare zbežal v Ameriko radi sitnosti, ki mu jo je provzročala njegova desolandenčija, opirajo se — zdi se — žalibog na resnična dejstva. O njegovih ljubimskih aferah govoričilo se je že dolgo; toda, da bi bila stvar tako resna, da bi moral kar preseliti se k nam v novi svet, tega nihče ni verjel. Brzkone so tudi drugi momenti, ki so imeli upliv na njegovo odločitev.

"Prst božji" se je zmotil. Po različnih časopisih je zadnji čas šla vest, da si je gospa Kočevarjeva iz Središča na Štajerskem končala življenje. Ker je neki član Kočevarjeve rodbine prestopil pred kratkim k protestantom — namreč nečakinja te gospe — napisale so šentklavške hijene okrog ljubljanskega "Slovenca" sirove napade na Kočevarjevo rodbino in cikale na "prst božji". Kakor se je pa zdaj izkazalo, si je vzela življenje neka Kočevarica iz Obrežja pri Ormožu in ne ta samomorilka z znano in spoštovano rodbino Kočevarjevo v Središču nič sorodstvenega. "Prst božji" v škofovem uredništvu se je torej zopet zmotil.

Prebivalstvo Rusije. — Po novem ljud. štetju je v celi ruski državi 161,514,000 prebivalcev. Tekom 50 let je narastlo prebivalstvo za 74 milijonov.

Iz nekega malega samostana. — Dne 30. oktobra se je vršila pred sodiščem v Gradcu zanimiva obravnava. Sestra Bonaventura je tožila samostan Elizabetink. Leta 1887 je ustopila kot novica v ta samostan, in l. 1890. napravila slovesno obljubo. Kmalu potem je padla na dvorišču, in se ranila na stegnih. Zdravila jo je sestra lekarničarka. Ko se je bolezen poslabšala, je bil zdravnik poklican, ki je izjavil, da je vsled zanemarjenja postala rana neozdravljiva. Sestre so ubogo tovarišico preganjale, ker ni bila več za delo. Dajale so ji palico v usta, zakrile oči, privezale ji vrv okoli vratu, jedi je morala lizati s tal, morala je zleziti pod mizo in drugim nuuam poljubovati noge. Vrgla je listič na cesto, in popisala vse svoje muke. Ko jo je policija izpraševala, je iz strahu vse preklicala. Potem so jo zapodili iz samostana. Ker se ni mogla preživeti, je tožila samostan, da ji plača 80 kron mesečno, in sodišče ji je dovolilo mesečno svoto 60 kron. Take in enake stvari se vrše po samostanih.

Zopet eden. — Dne 25. t. m. se je vršila pri okrožni sodniji v Mariboru kazenska obravnava proti župniku pri Sv. Bolfenku v Slovenskih goricah, ki je bil obtožen zaradi oskrumbe, zapeljavanja h krivi prisegi. Z njim vred sta bili obtoženi zaradi krive prisege dve deklici v starosti 13 in 15 let. Župniku je bil prišel na sled nadučitelj. Ta je namreč pri različnih šolaricah našel zapisnike, iz katerih je posnel, da je župnik, ki je bil ob enem tudi katehet, uganjal s temi deklicami svinjarstva, dekleta je oskrunil in naučil nečistega dejanja, potem pa še dve deklici pregovoril, da sta njemu v korist po krivem prisegli. Na obravnavo je bilo pozvanih 40 prič, ki so vse potrdile župnikovo krivdo. Župnik je bil za svoj način verske moralne vzgoje obsojen na 15 mesecev težke ječe, deklici, ki sta po krivem prisegli, pa na šest oziroma štiri tedne težke ječe. — "Soča".

Važna izjava. — Ob glavnem zboru "Narodne stranke za Štajersko" dneva novembra t. l. v Celju je podal predsednik g. Spindler izjavo glede Mohorjeve družbe. Vsebina tista je bila približno nastopna: Znano je, kako sovražno je naše duhovenstvo jelo delati proti edinemu našemu odrantovemu društvu, t. j. protiškofski družbi sv. Cirila in Metoda ter kako ostentativno tisto izstopa iz nje podružnice. Dobro! Posvetna inteligenca pa naj, če naše duhovenstvo ne neharuvati proti naši obrambeni družbi, nastopi istotako napram sedaj povsem v klerikalne oblasti se nahajajoči družbi sv. Mohorja! Videti hočemo, kako se bode družba lepa brez podpore našega razumništva dalje razvijala. Klin s klinom!" Ta izjava je povzročila navdušeno pritrjevanje.

Bravo! Tudi razumni ameriški Slovenci se strinjamo s to izjavo, a ne le radi tega, ker je dotična družba v klerikalnih rokah in torej nasprotna vsemu, kar je napredniga pač pa radi tega, ker je vsem bistvu in dejstvu nazadnjaška in popolnoma za — nič.

V Bonnu na Nemškem je porotno sodišče obsodilo pet hrvaških delavcev na smrt, in sicer zaradi roparskega umora. Umori roparskega značaja se zgode naposled povsod in nikjer toliko, kakor med Nemci.

Koliko zaslužite?

Koliko lahko zaslužite? To je vsekdar odvisno od stanja vaših misli. Če vaše zdravje pada z njim, pada tudi plačilna moč, kajti če se bolni in se ne počutite dobro, navadno veliko storiti ne morete. Vedeti morate, da ako rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino, preprečite padanje vašega zdravja in ga zopet postavite na torunsko stališče. To zdravilo čisti prebavni sistem do delovanja, prebavljati vsa jedila, tvoriti in pretvarjati jedilne snovi v svežo, zdravo in rudečo kri in ojačati cel sistem. Kadar koli opazite slabost, pomanjkanje dobrega tolka in utrujenost rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino. Isto je zelo dobro zdravilo za želodec in črevà.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

RAZPRODAJA ZAHVALNI DAM.

Že devetnajst let prodajamo po tako nizkih cenah, posebno na zahvalni teden. Pradajamo gotove obleke za možke, ženske in otroke. Vsako leto z boljšim uspehom, večjo in boljšo zalogo. Mi sami smo ponosni na razprodajo tega tedna, ker prepričani smo, da bode prekosila vse prejšnje.

Ta razprodaja za zahvalni ta teden

Mi prodajamo samo za gotov denar, torej boljše blago kot drugod in ceneje.

Hranite naše kupone, s katerimi prihranite 3½c pri vsakema nakupu blaga za en dolar.

Naše obleke presegajo vse druge izdelke najsibode v trpežnosti, modi ali ceni.
Mi jamčimo naše obleke v vsakem oziru in da se prilegajo životu popravimo toisto brezplačno.
Predno kupite kje drugod oglejte si našo zalogo.

Ako želite suknje ali jopice iz boljšega blaga, boljšega kroja pripravljeni smo Vam razkazati veliko zalogo fino izdelanih komadov — od.... $12.98 do $35.00

Ženske 50 palcev dolge sukne, delane iz najfinejše volne, brez ali z notet ležečim ovratnikom in z svilnatim obšitkom, vredne vsakemu človeku, po..... $9.98

Ženske fine črne Kersey jopice z baržunastim ovratnikom in naročniki, lepo izdelane, dvojnoprsne, lepo ležeče z podkladkom skoz in skoz. Vaša izbira za..... $6.98

Suknje za otroke in dekleta, baržunasto obšite. Na izbiro v raznih barvah od..... $2.98 do $3.98

Velika zaloga zimskih sukenj za dekleta, delane iz čistega blaga v različnih barvah, razuega kroja in mode in sicer na izbiro za od 4 do 14-letne po..... 4.98

Ženske 50 palcev dolge črne kersey suknje, finega izdelka, z baržunastim obšitkom raznih velikosti. Vse sukne so delane na naše naročilo, in se razprodajajo samo po..... $6.50

Obleke za možke, dečke in otroke po jako nizkih cenah.

V oddelku za obleke v drugim nadstropju.

Možke, unijske a kroja črne kersey suknje po..... $12.00

Za dečke, z baržunastim ovratnikom za od 10 do 16 letne samo po..... $3.98

Suknje za otroke od 4 do 9 let stare samo ta teden po..... $2.98

Hlače do kolen za dečke raznih barv (union made) dva komada za..... $2.75

Velika izbira mehkih in trdih klobukov za možke 'Fedora' ali 'Derby' od $1.50 do $3.00

Na izbiro velikanska zaloga zimskih kap, razniga kroja in blaga od..... 25 do 59c

Kadar prideš v prodajalno pouprašaj po nadzorniku
FRANK STONICH.

M. Kolacek & Co.

559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE.

Dr. R. Mielke, Medical Director.

Ako je človek bolan, takrat šele zamore ceniti veliko vrednost zdravja. Trdno zdravje je največja sreča za vsacega človeka, za bogatega, kakor tudi za revnega. Za bogatega, da zamore vživati življenje e v vsejkrazkošnosti, za revnega pa, da zamore preskrbeti vsakdanji kruh za-se in svojo družino, ker brez tega ni življenja za njega.

Skrb za Vaše zdravje je Vaša največja dolžnost v življenju. Ako Vi dopustite, da Vaše zdravje polagoma hira ter slednič popolnoma zapadete bolezni, s tem ne zakrivite samo Vaši lastni osebi, ker isto ne spada samo Vam, ampak tudi Vaši družini, Vašim prijateljem in Vaši domovini. Ako torej zdravje zanemarite, ko imate priliko se ozdraviti, ni za Vas nobenega oproščenja.

Vsi oni, kateri so trošili čas in denar za zdravila, a brez uspeha, naj takoj natenko opišejo svojo bolezen našemu glavnemu zdravniku, kateri je gotovo že mnogo bolnikov z jednako boleznijo imel v svojom zdravljenju, kateri so dosegli zaželjeni uspeh ter popolnoma ozdravili.

Mi namreč pri nakupovanju in pripravljanju zdravil ne gledamo na to, če ista malo več stanejo, samo, da imajo po zavžitju pravi uspeh pri bolniku.

Pisma, katera vsaki dan prihajajo od bolnikov, kateri so že popolnoma obupali nad svojim zdravjem in kateri se danes vesele boljšega zdravja, kakor kedaj poprej, dovolj jasno pričajo o tem.

Čitajte nekaj tacih zahvalnih pisem ter slušajte, kaj oni poročajo, kaj je on storil za nje, kateri so morda ravno na taki bolezni bolovali, kakor Vi, kajti on zamore tudi za Vas storiti to, kar je za druge storil.

Martin Krivic

Cenjeni Collins M. I.!

Vaše pismo sem prejel, ter Vam pošilam svojo sliko, katero priobčite v časopise ter se Vam zahvaljujem za Vaša zdravila, katera so mi pomagala, kakor Vam je znano, da sem v 8 dnevih popolnoma ozdravil.

Se vam še enkrat zahvaljujem in vsakemu Vas priporočam Vaš hvaležni

Martin Krivic,
812—6. St. Racine, Wis.

Directorju Collins N. Y. M. I.!

Vas prav lepo pozdravim in se zahvalim za ozdravljenje moje bolezni, ker vem, da ni doktorja, kateri bi mogel človeka tako hitro ozdraviti, kakor Vi. Ko sem zdravila prejel ter jih pričel točno po Vašem predpisu rabiti, jih nisem še polovico porabil, pa sem bil popolnoma zdrav, kakor poprej.

Vas še enkrat zahvaljujem in vsakemu Vas priporočam Vaš hvaležni

Josip Gulek,
Box, 26 Broadhed, Colo.

ZATORAJ ROJAKI! ako ste bolni, pridite osebno ali nam pismeno naznanite Vašo bolezen in vse simptome. Mi pošilamo zdravila na vse kraje sveta, za katera se tu v Zjedinjenih Državah plača pri prejemu. Ako se pismeno obrnete na nas, pišite v svojem materinem jeziku, ker mi imamo nad 24 izurjenih tolmačov in Correspondentov za vse Evropske jezike, tako zamorete odgovor in natančno pojasnilo o Vaši bolezni dobiti v Vašem materinem jeziku.

Vsa pisma naslavljajte na sledeči naslov:

The COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE.

140 West 34th Street, NEW YORK.

Uradne Ure od 10—5 v tednu in 10—1 ob nedeljih in praznikih.

Med Severovimi zdravili je 35 raznih priprav kot zdravila zoper vse navade bolezni.

Otrpli členki od protina.....

V vseh slučajih mišičnega protina ali bolečin. ali proti živčni otrpnelosti je najbolje da mažete bolečе prostore z Severovim Oljem sv. Gotharda, ki prinese gotovo pomoč. Ta lek se utopi v boleči prastor mesa ter načiu doseže središče bolezni katero, prav hitro prežene. Dobro je rabiti in imeti tako zdravilo vedno pri roki. Cena 50c

Severovo Olje sv. Gotharda

je že ozdravilo na tisoče ljudi. Čitajte kaj piše bolnik, ki je trpel celo četrtino leta:

"Tri mesece sem ležal na postelji napaden od protina in nobena reč mi ni mogla pomagati, dasi sem probal vse pomočke. Ko sem pa slišal o čudežnih delih Severovega Olja sv. Gotharda sem isto začel rabiti. Drugi zdravniki so mi govorili, da so njih zdravila ravno tako dobra, se vendar nisem podal nego pustil vsa druga zdravila v kraju ter rabil samo Severovo Olje sv. Gothard Tri steklenice istega so zadostovale in bolečine so bile pregnane, za to iskreno priporočam to zdravilo vsakemu, ker isto je meni storilo več nego vsi zdravniki." **J. Jordan, Whitney, Pa.**

SEVEROV BALZAM ZIVLJENJA.

Josefina Cerny iz Ellis, Kan piše po njenem ozdravljenju navadnih slabosti. kot sledi

"Veseli me, da Vam zamorem naznaniti, kako izvrstne nasledke je imel pri meni Vaš Zivljenski balzam. Sedaj sem popolnoma zdrava za kar se imam zahvaliti edino-le Vašemu zdravilu." Cena 75c.

VARUJTE SE HRIPE!

Zdravniki so to bolezen spoznali jako nevarnim. Bolečine telesa so po vsem životu,okus je izgubljen, oči in nos niso v redu in hud kašelj navadno ob istem času nadleguje človeka. V takem slučaju je treba rabiti Severov Balzam za pljuča. (cena 25c in 50c) in tudi Severove Tablety zoper hripe in prehlad. Cena 25c

BOLEZEN SV. VIDA ALI BOZJAST.

Taka bolezen že od mlada je navadno povzročena od nervaznosti, in se hitro ter do cela ozdravi po rabljenju Severovega Nervotona. Ne zanemarite prvega pojava te bolezni med vašini otroki ampak začnite prec rabiti steklenico tega zdravila. Cena $1.00

POVEČANJE SRCA.

se najložje opiše. oko se temu doprinese vzrok, ki je gotovo oslabljenja srčnih sten in njega sestava. Na tej bolezni trpeči ljudje morajo prec nadaljevanje bolezni preprečiti. Ako se začno prec zdraviti z

SEVEROVO SRČNO TONIKO

se prav kmalu ozdravijo. Cena $1.00 Ob istem času se sme rabiti tudi Severove Nervoton, ki okrepča nervi.

Prodaja se v vseh lekarnah. Zdravniški nasvet pošljemo na zahtevo vsakemu zastonj

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od $1,00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street **Chicago, Ill.**

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsacemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizo 19 ulice CHICAGO, ILL.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano, To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekatere prodajalne trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vže 15 do 20 let in to dokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si oglejte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slamnikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in oglejte si naše vzorce za možke obleke.

J. J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Vreme o Božiču

naj bo že kakoršno hoče, zeblo te ne bode, ako si omisliš dobro zimsko obleko ali površnik, katero ti naredi hitro in po ceni

Victor Volk & Co.

Izkušen krojač

838 1st St., La Salle, Ill.

RAZNO.

10 zapovedi za ženske. — 1. Ne klepetaj in tudi drugim brani to. 2. Ne zanemarjaj svoje zunajnosti. 3. Zanimaj se za delo in stremljenje svojega soproga. 4. Ne štej sebe za več kot prijatelje in sorodnike svojega moža ter jim bodi prijateljica. 5. Ne pripovedуj pa jim o vseh malih prepirčkih, ki se med vama pojavijo, tudi moževi materi ne, niti sestri, niti teti njegovi ali komu drugemu. 6. Ne oviraj moža pri občevanju z njegovimi prijatelji. 7. Ne muči moža z vsemi mogočimi malenkostmi, ki se dogajajo v gospodinjstvu. 8. Ne toži vedno vsled neprijetnosti v življenju, ampak jih udano prenašaj. 9. Ne zapostavljaj moža otrokom, ampak skrbi za vse enako. 10. Ne pozabi končno, da samo ti ne smeš kot gospodinja imeti napak. Pozabljaj napake pri članih in sorodnikih rodbine.

Šola in militarizem. — Na Francoskem je sedaj obligaten pouk v streljanju skoro v vseh šolah. Učitelji pobirajo od učencev darove za nakup orožja in streljiva. Najboljši strelci dobivajo darove — učitelji diplome. Ta pouk se je uvedel radi uvedbe dveletne vojaške službe, da prihajajo mladeniči vsaj deloma pripravljeni k vojakom. Kaj bode še vse naloga ljudske šole čez 10 let?

Koliko časa bije zvoniška ura v letu? Ako bi zvoniška ura vse udarce, ki jih stori v enem letu, storila skupaj drugega za drugim, potrebovala bi zato tri dni, 8 ur in 18 minut. Stvar je taka. Pri četrtinkah bije ura enkrat, ko je pol ure, dvakrat, trikrat pri četrt in štirikrat, kadar je cela ura, to je deset udarcev vsako uro ali **240 na dan. Poleg tega pride 156** udarcev polnih ur. Vseh udarcev je torej 396 vsak dan in za vse leto 365 x 396, kar da **144,540.** Ker traja vsak udarec okoli 2 sekundi, bije zvoniška ura v letu 289,080 sekund ali 80 ur in 18 minut.

Novi topovi. — Orožarna v Saint-Etienne na Francoskem izdeluje novo mitraljezo. Mitraljeza bo v stanu tako hitro in precizno streljati, da odslej noben konjeniški odlelek ne bo mogel niti 100 korakov daleč prodirati proti pehoti.

Milijonar-trgovec s sužnji. — V državi Missouri so aretirali na prošnjo italijanskega poslaništva milijonarja Trittendon-a, ki je imel na svojih obsežnih plantažah 1000 italijanskih in španskih sužnjev.

Tatica Romadka.

O prefrigani tatici milijonarki Evelyn Romadka iz Milwaukee, smo vže poročali. Stvar je sedaj v prvi stopni za toliko rešena, da jo je sodnik Brentano na nedoločen čas v kaznilnico obsodil.

Kazen bi bila naj višja 20 let ječe, da sedaj so pa še razna pota za pomiloščenje odprta in kazen se zna na eno leto ječe znižati.

Da bojo odvetniki vsa sredstva vporabljali, da ji pot do oprostitve oziroma pomiloščenja, vgladili, to je več ko gotovo, sej so ja milijoni, kot zaščita za hrbtom, in kaj se pa more milijonarki zgoditi? — Ta obsodba vže sama na sebi kaže, da iz tega gromenja bo malo, ali pa nič dežja. Ja vse drugo vreme bi bilo, ako bi to kaki delavec storil, in niti v taki visočini. Zadostovalo bi tatvina ali vlom za $100 in naj bol zapršene zakonske knjige bi se poiskale, da bi se nepodbijoča obsodba izrekla. Pa kaj: tir v Ameriki moreš denar, denar in zopet denar imeti, ako hočeš v pravdo se pogati, nimaš pa denarja, no, potem bodi zagotovljen, da po tebi bodo hodili brez vsakega pardóna. Romadko so 20. t. m. v Joliet odvedli; dobila je št. 504.

Ljubezen po smrti.

V Neapolju sta bila Allessandro in lepa Eliza Scalisi zaročena in čez nekoliko dni je imela se poroka vršiti; ko nekega dne Eliza nenadoma vmre, in so jo na domačem pokopališču zagrebli. Allessandro je bil izvan sebe, in ni mogel to nesrečo prestajati. Hodil jo nekaj dni okoli ves potrt in top, in nič ga ni več zanimalo. Neko noč gre na mirodvor, izkoplje svojo nevesto, ter jo nese na svoj dom. Tam jo v nevestini opravi na stol posadil in vrata zaklenil. 14 dni je Alessandro svojo mrtvo nevesto v svoji sobi imel, predno so sosedje zapazili, da Allessandra nikjer viditi ni. Sosedji so začeli po Allessandru poizvedovati in iskati, na kar so zvečer skozi okno vidili, da sedi v sobi zraven mrtve neveste in jo je za roko držal. Obveščena policija je nesrečneža zaprla, a mrtvo nevesto pa še enkrat pokopala.

Premeteni grk.

Ko je grški kralj Juri pri angleškem kralju Edvardu v Londonu kot gost bival, bil je v njegovem sprejmstvu mlad pribočnik. Nekega dne sprejme kralj Edvard svojega gosta, kteremu je pribočnik sledil, po zbirkah grajščine Sandringham ter mu razkazoval v prvi vrsti umetne in dragocene slike in umotvore, med kterimi se je doprsna podoba deklice, izklesana od podobarja Thornycroft, posebno odlikovala, in pozornost grškega kralja, izbujala. Nakrat slišita kralja za seboj pritajeno ihtenje. Kralja se obrneta, in kralj Edvard do tedaj še ni videl pribočnika v službi jokati, ga vpraša po vzroku žalosti. "Oprostite Veličanstvo," odgovori grk, ta doprsnik je živi posnetek, moje pred nedavno umrle izkreno ljubeče sestre!" Kralj, ginjen od take bratske ljubezni, je mlademu grku doprsnik podaril in še isti dan v njegovo stanovanje prenesti dal.

Kmali potem je prefrigani grk, zbirko vojvoda Cambridge ogledaval, vojvoda sam mu je bil voditelj. Nakrat pribočnik obstane, in jokaje je v sliki od Burnes Jonas-a, poteze svojo za rano umrlo sestro spoznal. Vojvoda je bil vže na poti, kakor je Kralj storil, podobo žalujočemu grku podariti, a k sreči je bil v sprejmstvu pribočnika, neki angleški sluga, kteri je bil tudi pri kraljevemu daru navzoč in temu se ima vojvoda zahvaliti, da mu je doprsnik ostal.

Jokajoči pribočnik ni imel več prilike svojih umrlih sester iskati v zbirkah.

STUDENIŠKI SAMOSTAN.

(Zgodovinska dogodbica.)

Samostan je že precej star. Leta 1263. ga je dala sezidati Zofija pl. Rogaška. Cesar Jožef II. pa ga je — kakor mnogo drugih — odpravil l. 1782. Zakaj?

Bilo je neko nedeljo popoldan. Verno kmetsko ljudstvo je šlo k večernicam. Pri glavnih cerkvenih vratih je sedel razcapan berač ter prosil dohajajoče vbogajme. Darovali so mu, kolikor je kateri mogel.

Večernice s petimi litanijami, križevim potom in naukom za tretjerednike so bile končane in verniki so zapuščali cerkev. Med zadnjimi je prikrevsal berač ter šel trikat na samostanska vrata. Zvoni, trka in zvoni precejšen čas, predno mu pride odpirat kutarica. Berač jo ponižno poprosi milodara.

Samostanska pa berača ostro zavrne, ga hoče napoditi in vrata zapreti. Ali gorje! Berač se razkrinka in pred vratmi stoji sam cesar Jožef II. Prestrašena nuna jame milo prositi odpuščanja; toda cesar se ne da omehčati, temveč zahteva prednico ter ji zaukaže, da mora v štiriindvajsetih urah ostaviti mirno samostansko zavetišče s tovarišicami vred.

Tako se je tudi zgodilo.

Samostan je imelo pozneje v posesti par imovitih posvetnih mogočnjakov, dokler se niso leta 1885. zopet vrnile v njega Magdalenarce delat pokoro: dobro pit in jest, delat pa le toliko, da ne umrejo od dolgega časa.

Seveda cesarja Jožefa II. ni več.

V SREDNJEM VEKU.

"...Ko sta (inkvizitor Peter Arbues kot preiskovalni sodnik in menih José) prišla k jetnišnici, so bili njeni hodniki zaprti. Dva krvnikova hlapca sta drvila z bičem šest jetnikov pred seboj. Med temi šestimi jetniki so bile tri ženske, izmed katerih je bila ena mlada, vitke rasti in izvanredna krasotica in je imela konopec v ustih, da ni mogla vpiti.

Nesrečniki so imeli razgaljeno vse gornje telo tja do bokov, tako ženske kakor moški. Rame so bile tako razbičane, da je kri kar curljala iz njih. Vendar vkljub vsem bolečinam in groznim mukam, nisi čul od nobenega najmanjše pritožbe ali godrnjanja.

Ko je prišel inkvizitor s svojim spremljevalcem v mučilnico, pripeljejo biriči mlado, krasno žensko predenj. Njeno smrtnobledo lice je pričalo, da je bolna in zmučena, da komaj stoji. Njeno oko je gledalo otožno, a vendar angelsko milo. Prosilo je milosti in usmiljenja. Ko stopi pred inkvizitorja, sklene svoje snežnobele roke, a ustnice ji zatrepetajo komaj slišno: "Moj otrok!" Le težko je še premikala obledele ustnice.

"Moja hči," pravi inkvizitor s sladkim glasom, "tvoja sestra je luteranka in tebe se dolži, da si ji prigovarjala in bodrila k odpadu od naše svete rimsko-katoliške cerkve."

"To ni resnica, to ni res," zavpije nesrečnica z vso močjo, kar je je še imela v svoji veliki onemoglosti.

"Utemelji vendar svojo trditev! Dokaži svojo nedolžnost!"

"Moj otrok!" Dajte mi mojega otroka nazaj!" zakliče nesrečnica z glasom, ki bi omehčal tudi srce iz trde skale.

Ta otrok, ki ga je žena zahtevala s tako krčevito bolestjo, je bil star komaj osem dni. Takoj po porodu so ga ji odvzeli, njo pa začeli mučiti in trpinčiti, kakor so bili takrat vajeni.

Niti njene solze, niti njene mile prošnje niso ganile inkvizitorju trdega in zakrknjenega srca. Arbuesu so bile solze mučencev vsakdanja potreba. Nenasitno in strastno je hlepel dokazati s krvavim preganjanjem luterancev svoj verski fanatizem.

Inkvizitor da znamenje. Takoj pograbijo surovi hlapci ubogo žrtev; vedeli so takoj, kaj imajo storiti.

Dva moža prineseta natezalnico na sredo sobe.

Ta grozna priprava za trpinčenje je lesena in podobna žlebu in je ravno tolikšna, da gre lahko en človek vanjo. Dno je iz neobdelanega bruna, kamor so polagali trupla. Vsa naprava je tako urejena, da je ležala glava trpinčene žrtve nižje, kakor noge.

Hlapci odstranijo prt, ki je pokrival obraz trpinčene. Razvezali so vrvi in tako oprostili ude groznih spon. Vrvi so se zajedle v meso prav do kosti.

José stopi osupnjen in prestražen bližje in opazuje obraz nesrečne ženske. Potem pa pravi Petru Arbuesu:

"Gospod, trpinčenje je pri kraju. Ženska je mrtva."

"Misliš?" vpraša inkvizitor.

Tedaj pa vzdignejo hlapci truplo in ga postavijo pokonci. Ko je bilo telo zopet v normalni navpični legi, jame ženska močno ihteti in črna kri ji privre iz ust. Potem pa odpre svoje mile oči, zadnjikrat ji zatrepetajo ustnice: "Moj ubogi otrok!" In splaval je njen duh v neskončnost večnosti.

Dolgi razpuščeni lasje pa so obrobljali njeno lepo glavo, ki je omahnila na enega izmed hlapcev.

"Bog bodi milostljiv njeni duši," zamrmra Arbues.

"Gospod, ako je pa bila ta ženska nedolžna?" vpraša natihoma José.

"Potem je pa v nebesih," odgovori inkvizitor. "Zakaj torej tarnati in biti v skrbeh zaradi nje?"

Pri tem pa ni pomislil, da je imela ženska, ki je ravnokar preminula, tako pravico do življenja, kakor on.

Dva hlapca primeta truplo in ga odneseta.

Novo žrtvo so pripeljali pred njegovo Visokost in Vzvišenost. In tako se je vrstila žrtev za žrtvijo, da so nasitile verski fanatizem nadutih in zblaznelih inkvizitorjev.

Žensko ljubavnost.

"Ti smradliva mrhovina, ti beštija, ti lažnjivec", je kričala lepa in plemenita — stelj, prefrigana milijonarka — tatica, Evelyn Romadka, na njenega tatinskega sodruga črnca Albert Jones, s hripavem glasom. "Ti pripoveduješ laži čez laž, čez mene, ti lopov." Izpregorivši, je na mizi ležečo postavno knjigo pograbila, da jo v enkrat iskreno ljubečega pomagača glavo, zaljuča. Črni lopov je imel srečo. Osodepolna knjiga se je v Romadkan pajčolan zamotala, ter je cil zgrešila. Vsled te prepričene nakane se je Romadka še bol razburila, ter jo okoli mize obere, da se s črncem z pestjo poskusi. Ali navzoči policijski častnik in jetniški paznik sta jo, akoravno ne iz ljubezni, objela in tako en veseli pretep zabranila.

Ta smešni prizor se je vršil v pisarni državnega pravdnika Roger Sherman.

Zanimiva dvojica se je v pisarni nahajala, da jo drž. pravdnik proti urarju Harry I. Goldsmith zasliši. Goldsmith je obdolžen, da je od Jonas-a prstan, katerega je Romadka vkradla, vedoma, da je vkraden, — kupil.

P. n. gg. naročnikom! — Vse one gg. naročnike, ki še niso plačali naročnine, opozarjamo, da imamo le še en mesec do novega leta. Prosimo torej, da nam v najkrajšem času dopošljejo naročnino.

Slovenska gostilna pri Franc Čehu.

Rojaki, kteri žele piti naturalno, doma izdelano vino, naj se oglasijo pri meni. Potupčim rojakom dam stanovanje in hrano po nizki ceni. Točim vse ostale pijače, ki spadajo v gostilni. Priporočam se v obilen obisk. S spoštovanjem

FRANK ČEH
568 S. Centre Ave., Chicago.

Slovanska brivnica.

610 S. Centre Ave., Chicago.
Za obilen obisk se priporoča
JOHN HORVAT, lastnik.

Edward Pauch

gostilničar
663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.
Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja
TEL. CANAL 7641

Delavci na prostem

izpostavljeni mrazu in vlažnosti se ubranijo dolgotrajnemu bolehanju za reumatizmom in neuralgijo, ako rabijo

Dr. RICHTERJEV Sidro Pain Expeller,

ko čutijo prve pojave. To zdravilo odgovarja zahtevam nemških zakonov in ima neoporekljiv rekord tekom 35 let.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov, ali pa pri izdelovalcu.

F. AD. RICHTER & CO.,
215 Pearl St., New York.

PRIJETNO ZIMSKO IN POMLADANSKO

vožnje v Italijo in druge kraje ob sdrijanskem morju vam preskrbi stara izkušena

CUNARD LINE

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN
GIBELALTAR, GENOVA, NAEPEL ITD.

LEPI, VELIKI IN NOVI PARNIKI NA DVA VIJAKA

"CARPATHIA"	13,600 ton.
"SLAVONIA"	10,600 ton.
"PANNONIA"	10,000 ton.
"ULTONIA"	10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO

KOTAS BRATA

LASTNIKA GOSTILNE IN RESTAVRACIJE
na 535 Blue Island Ave., Chicago.

Priporočava svoje dvorane za shode, veselice itd. Vsako nedeljo popoldan izborni koncert. Vstopnina prosta. TEL. CANAL 2017

POZOR KADILCI!

Na 628 Blue Island Ave., blizu 19. ceste in nasproti Kasparjeve banke je največja tobakarna na severozapadni strani mesta Chicago.

Najboljši, raznih vrst, domač in importiran tobak; svalčice in smodke. Velika zaloga raznih pip in dežnikov, katere tudi popravljam in veliko primernih stvari za božična in novoletna darila.

Charles Nechansky
628 Blue Island Ave., Chicago.

W. SZYMANSKI

624-626 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO.
TEL. CANAL 597

ROJAKI CITATELJI

Pri meni dobite pohištvo, razno kuhinjsko opravo, porcelanasto in stekleno posodo; podobe, svetilke, žimnice in divane. Z eno besedo kar se pohištva tiče vse; od začetne črke. A do končnice Z. Proti plačilu ali na obroke.

Dobro blago po najnižji ceni. Edina polska, in sploh največja zaloga pohištva na severozapodni strani mesta.

21 let v tej trgovini.

Prepričajte se.

$5.25 EMPIRE SPECIAL 23 JEWELED ADJUSTED RAILROAD WATCH

DUST PROOF

Nekaj finega, toje ura, kakeršne se za to ceno še ni ponujalo. Za njo posebno dobro izbrano je kolesovje, dobro urejena, se navija in regulira. Pokrov je, tako imenovani "Bueber Silverine". **JAMČENA 30 LET.** Eden najstarejših in najzanesljivejih zlatarjev pošle to uro na vsak naslov za $5.25 ali pa jo odpošlje C. O. D. na vašo najbližjnjo ekspresno postajo, da jo pregledate, in ako je ne povoljna **ne plačajte niti enega centa,** ako pa je primerna vsaki po **$35.00 RAILROADURI** potem plačajte ekspres agentu $5.25 za uro vozne troške in ura je vaša. Dobite fino verižico in privezek z uro vred brezplačno. **Eno uro darujemo,** ako jih kupite šest. Cenik brezplačno.

Naslov: P. M. FRETER & CO., 52 Dearbor St., Chicago, Ill.

KRITIČNI MOMENT.

Kadar kak član družine zboli, takrat mora biti odločitev hitra; razven v slučajih neprebavnosti, ali ne slasti do jedil, in da se počutite slabe, kar ne štejemo kritičnim momentom, in to tudi vemo.

Vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej preti, da

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

je najpripravnejše zdravilo za take bolezni, s katerimi se hitro in zamesljivo ozdravi. Izvrtrno učinkuje na želodčne živce in pospešuje aktivno vse organe, tako, da vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej pripeti, da

nimate slasti do jedil,
se počutite utrujene,
imate teški glavobol,
nemorate mirno spati,
ali da ste bledi je

čas, da upotrebujete Trinerjevo zdravilno grenko vino, ker le ono edino spravi vse prebavljenje zopet v pravi red. Dela, kri čisto, obraz lep, telo močno in živo mišljenje.

RABITE GA V VSIH POTREBAH.

NA PRODAJ V LEKARNAH in PRI IZDELOVATELJU

Jože Triner

799 So. Ashland Ave., CHICAGO, ILLINOIS.

Trinerjeva Brinjevec in Slivovka so nepresegljive pijače. Uprašajte trgovce po njih.